

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΥ ΕΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο - Ορισμοί

1. Η παρούσα μεθοδολογία προσδιορίζει τον τρόπο υπολογισμού του Επιτρεπόμενου Εσόδου (Allowed Revenue) και του Απαιτούμενου Εσόδου (Required Revenue) του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), εφεξής «Μεθοδολογία», προκειμένου για τον υπολογισμό των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος προς ανάκτηση του Απαιτούμενου Εσόδου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 15 και 140 του ν. 4001/2011 (εφεξής «Νόμος»), στο άρθρο 17 του ν. 4425/2016, καθώς και στις ενότητες 8, 9 και 11 του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ (ΚΔΕΣΜΗΕ).
2. Το Επιτρεπόμενο και το Απαιτούμενο Έσοδο του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ περιλαμβάνει και το κεφαλαιουχικό κόστος της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. που σχετίζεται με την κυριότητα παγίων που κατασκευάζονται ως Έργα Μείζονος Σημασίας, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης, και τα οποία ενσωματώνονται στην περιουσιακή βάση του Διαχειριστή και παρακολουθούνται είτε μέσω του Ρυθμιστικού Μητρώου Παγίων και της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης, είτε μέσω Ειδικής Περιουσιακής Βάσης του ΕΣΜΗΕ, όπως αυτό προσδιορίζεται βάσει της παρούσας Μεθοδολογίας.
3. Οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις της παρούσας Μεθοδολογίας έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στο Νόμο και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες πράξεις. Ειδικότερα για την εφαρμογή της παρούσας μεθοδολογίας καθορίζονται πρόσθετοι ορισμοί που έχουν την ακόλουθη έννοια:
 - (α) «Δανειακά Κεφάλαια», τα συνολικά δανειακά κεφάλαια (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις) του Διαχειριστή.
 - (β) «Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης» («ΔΠΑ»), το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ που εκπονείται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 108 και 108α του ν. 4001/2011 και την υποενότητα 8.3 του Κώδικα ΕΣΜΗΕ. Τα εγκεκριμένα αυτά κείμενα αποτελούν το Επενδυτικό Σχέδιο του Διαχειριστή.
 - (γ) «Διαχειριστής», ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ σύμφωνα με το άρθρο 97 του Νόμου και του άρθρου 17 του ν. 4425/2016.
 - (δ) «Έργα Μείζονος Σημασίας», τα έργα που βάσει μελέτης κόστους – οφέλους που προβλέπεται στην υποενότητα 8.3 του ΚΔΕΣΜΗΕ προκύπτει ότι έχουν σημαντικό κοινωνικοοικονομικό όφελος σε σχέση με το κόστος τους, ιδίως προς τον τελικό καταναλωτή.

(ε) «Έτος Βάσης», το έτος αναφοράς το οποίο χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των επί μέρους παραμέτρων του Απαιτούμενου Εσόδου της δραστηριότητας Μεταφοράς.

(στ) «Έτος Υπολογισμού», το έτος κατά το οποίο υπολογίζεται το Επιτρεπόμενο Έσοδο της δραστηριότητας Μεταφοράς.

(ζ) «Κώδικας», ο Κώδικας Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ που προβλέπεται στο άρθρο 96 του Νόμου («Κώδικας ΕΣΜΗΕ, ή ΚΔΕΣΜΗΕ»).

(η) «Μεθοδολογία», η παρούσα Μεθοδολογία Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Συστήματος, η οποία προβλέπεται στην υποενότητα 9.1 του ΚΔΕΣΜΗΕ.

(θ) «Μη Ρυθμιζόμενες Υπηρεσίες», οι Υπηρεσίες τις οποίες δύναται να προσφέρει ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ σε τρίτους, η τιμολόγηση των οποίων δεν διέπεται από την παρούσα Μεθοδολογία. Ποσοστό των καθαρών κερδών των εν λόγω υπηρεσιών για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου λαμβάνεται υπόψη στους υπολογισμούς του Απαιτούμενου Εσόδου του εν λόγω έτους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 19 της παρούσας Μεθοδολογίας.

(ι) «Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα», η δραστηριότητα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, τις οποίες ασκεί ο Διαχειριστής.

(ια) «Ρυθμιστική Περίοδος (ΡΠ)»: η χρονική περίοδος για την οποία καθορίζονται οι παράμετροι του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή.

(ιβ) «Σύστημα Μεταφοράς», «Σύστημα» ή «ΕΣΜΗΕ», το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως ορίζεται στο Νόμο.

Άρθρο 2

Στόχοι της Μεθοδολογίας

1. Η μεθοδολογία υπολογισμού του Επιτρεπόμενου και του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ενσωματώνει και συμμορφώνεται με τις αρχές και τους σκοπούς που καθορίζονται στο ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο και ιδίως:
 - i. Στην προστασία των Χρηστών του Συστήματος, ώστε οι Χρεώσεις Χρήσης του ΕΣΜΗΕ να αντικατοπτρίζουν το εύλογο κόστος, και τον αποδοτικό και ανταποδοτικό χαρακτήρα των παρεχόμενων υπηρεσιών από τον Διαχειριστή.
 - ii. Στην παροχή επαρκούς βεβαιότητας στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, προκειμένου να διαθέτει τα αναγκαία κεφάλαια για την κάλυψη των εύλογων και αποδοτικών λειτουργικών του δαπανών, την υλοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων που εγκρίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ΚΔΕΣΜΗΕ και τη διασφάλιση μιας εύλογης απόδοσης επί των απασχολούμενων κεφαλαίων.
 - iii. Στην παροχή κινήτρων στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, προκειμένου να βελτιώνονται η αποδοτικότητα και αξιοπιστία του Συστήματος και η ποιότητα υπηρεσιών που παρέχεται στους Χρήστες του Συστήματος, και να προωθούνται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας και η ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας, μέσω και της ενίσχυσης της δυναμικότητας των διασυνοριακών διασυνδέσεων.
 - iv. Στη διαμόρφωση ενός πλαισίου διαφάνειας για τον καθορισμό του Εσόδου του ΕΣΜΗΕ.

Άρθρο 3

Πεδίο Εφαρμογής της Μεθοδολογίας

1. Η παρούσα Μεθοδολογία αφορά στη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα της Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, η οποία περιλαμβάνει τη διαχείριση, λειτουργία, εκμετάλλευση, ανάπτυξη και συντήρηση του ΕΣΜΗΕ.
2. Το κόστος παροχής της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας της Μεταφοράς ανακτάται από τις Χρεώσεις Χρήσης του Συστήματος.
3. Άλλα έσοδα που αποκτώνται από υπηρεσίες που είτε δεν σχετίζονται με τη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα της Μεταφοράς είτε παρέχονται στο πλαίσιο άλλων Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων αλλά ο Διαχειριστής αποκτά αυτοτελές έσοδο από τους λήπτες των υπηρεσιών αυτών και οι οποίες παρέχονται από τον Διαχειριστή χρησιμοποιώντας τα περιουσιακά στοιχεία ή / και τους ανθρώπινους και άλλους πόρους του Διαχειριστή, αφαιρούνται από το Επιτρεπόμενο και Απαιτούμενο Έσοδο σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 18, αντίστοιχα.
4. Ο κανόνας της παρ. 3 του παρόντος άρθρου δεν ισχύει εάν στα στοιχεία που υποβάλλει ο Διαχειριστής για τον υπολογισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου για τις ανωτέρω υπηρεσίες, έχουν ήδη αφαιρεθεί τα ποσά που αφορούν σε λογαριασμούς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Σε αυτή την περίπτωση, το κόστος των ανωτέρω υπηρεσιών πρέπει να αναγράφεται διακριτά ώστε να είναι επαληθεύσιμο και ο επιμερισμός των οποιωνδήποτε ποσών μεταξύ α) της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας της Μεταφοράς και β) των άλλων δραστηριοτήτων και υπηρεσιών, να λαμβάνει υπόψη τους Κανόνες Λογιστικού Διαχωρισμού όπως εγκρίνονται από την ΡΑΑΕΥ. Ειδικά για της Μη Ρυθμιζόμενες Υπηρεσίες, ένα ποσοστό επί του καθαρού κέρδους μεταφέρεται προς όφελος των Χρηστών του ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19.
5. Αν ο Διαχειριστής ανήκει σε μητρική ή συνδεδεμένη εταιρία, η τελευταία πρέπει να:
 - i. Απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια και πρέπει να εξασφαλίζει ότι οποιοδήποτε άλλο νομικό πρόσωπο που είναι θυγατρική της ή ελεγχόμενη από αυτήν εταιρία, θα αποφύγει κάθε ενέργεια, που ενδέχεται να προκαλέσει την παραβίαση των υποχρεώσεων του Διαχειριστή βάσει της παρούσας Μεθοδολογίας και του σχετικού θεσμικού πλαισίου.
 - ii. Λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει ότι ανά πάσα στιγμή ο Διαχειριστής κατέχει όλους τους απαραίτητους πόρους, σύμφωνα με την παρούσα Μεθοδολογία, ώστε να ασκεί απρόσκοπτα τις αρμοδιότητές του βάσει της κείμενης νομοθεσίας για τη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Άρθρο 4

Ρυθμιστική Περίοδος

1. Ρυθμιστική Περίοδος είναι η χρονική περίοδος για την οποία καθορίζονται οι παράμετροι του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή.
2. Η διάρκεια της Ρυθμιστικής Περιόδου (ΡΠ) ορίζεται σε τέσσερα (4) έτη.

Άρθρο 5

Βάση Τιμών

1. Όλοι οι υπολογισμοί των μεγεθών της Μεθοδολογίας πραγματοποιούνται σε ονομαστικές τιμές. Για το σκοπό αυτό, τα μεγέθη των προϋπολογιστικών παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου, καθορίζονται αρχικά σε σταθερές τιμές με του Έτους Υπολογισμού, και ανάγονται σε ονομαστικές τιμές, όπως προσδιορίζεται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Αυτό αφορά τις ακόλουθες σχετικές παραμέτρους του Επιτρεπόμενου Εσόδου:
 - i. τις λειτουργικές δαπάνες, ελεγχόμενες (παράμετρος O_i του άρθρου 7) και μη ελεγχόμενες (παράμετρος U_i του άρθρου 7),
 - ii. τα εκτιμώμενα έσοδα που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 3 (παράμετρος Y_i του άρθρου 7),
 - iii. τις νέες επενδύσεις και τις επενδύσεις σε εξέλιξη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 14,
 - iv. τα νέα πάγια που εκτιμάται ότι θα δημιουργηθούν, θα τεθούν σε εμπορική λειτουργία και θα ενταχθούν στο Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων της Μεταφοράς (παράμετρος A_i του άρθρου 12),
 - v. την εκτιμώμενη αξία των παγίων στοιχείων που πρόκειται να αποσυρθούν λόγω πώλησης ή μεταβίβασης από τη Ρυθμιστική Περιουσιακή Βάση (παράμετρος F_i του άρθρου 12),
 - vi. την αξία των Συμμετοχών, των Επιχορηγήσεων και των διαθεσίμων από τον Λογαριασμό Λ-Ε για έργα διασυνοριακών διασυνδέσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 12, και
 - vii. Το προϋπολογιζόμενο αναγκαίο Κεφάλαιο Κίνησης (παράμετρος WC_i του άρθρου 12).
2. Η μετατροπή σε τρέχουσες τιμές των παραμέτρων του Επιτρεπόμενου Εσόδου που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο 1 για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου πραγματοποιείται με βάση τον ετήσιο Μέσο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΜΔΤΚ), όπως εκτιμάται από έγκυρους εγχώριους (Τράπεζα της Ελλάδος, Υπουργείο Οικονομικών) ή διεθνείς (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο) οργανισμούς και συμφωνείται κάθε φορά με τη ΡΑΑΕΥ.
3. Η διαφορά που προκύπτει στο Επιτρεπόμενο Έσοδο κάθε έτους της Ρυθμιστικής Περιόδου εξαιτίας της απόκλισης μεταξύ του προβλεπόμενου και του απολογιστικού ετήσιου ΜΔΤΚ που καταρτίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, εκκαθαρίζεται με βάση το άρθρο 19.

Άρθρο 6

Επαλήθευση Στοιχείων

1. Ο Διαχειριστής υποχρεούται να διασφαλίσει ότι κάθε απολογιστικό (ex-post) στοιχείο που χρησιμοποιείται σε υπολογισμούς που προσδιορίζονται στην παρούσα Μεθοδολογία μπορεί να αντληθεί από ελεγμένες εκθέσεις ή από δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες και βασίζεται στους εγκεκριμένους από τη ΡΑΑΕΥ κανόνες Λογιστικού Διαχωρισμού, καθώς και ότι μεταβλητές ή παράμετροι που χρησιμοποιούνται για τους ίδιους υπολογισμούς είναι επαρκώς στοιχειοθετημένες και βασίζονται σε σαφείς παραδοχές που δύναται να υποστηριχθούν από διαθέσιμες πηγές πληροφοριών.

2. Ο Διαχειριστής υποχρεούται επίσης να διασφαλίσει ότι τα στοιχεία που υποβάλλει προκειμένου να συμμορφωθεί με το παρόν άρθρο έχουν ελεγχθεί ή επαληθευθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές του Διαχειριστή ή από άλλο ανεξάρτητο πρόσωπο με κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα, εκπαίδευση, δεξιότητες και εμπειρία σχετικά με το καθορισμένο αντικείμενο ώστε να είναι σε θέση να παρέχει έγκυρη αξιολόγηση, συμβουλή και ανάλυση σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα που του ανατίθεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Άρθρο 7

Επιτρεπόμενο Έσοδο Διαχειριστή

1. Ο υπολογισμός του Επιτρεπόμενου Εσόδου (AR) του Διαχειριστή γίνεται πριν την έναρξη της ΡΠ και για κάθε έτος i αυτής, σύμφωνα με την εξής σχέση:

$$AR_i = O_i + U_i + D_i + R_i + R_{Xi} + X_i - Y_i$$

Όπου:

O_i οι προϋπολογιζόμενες εύλογες ετήσιες και αποδοτικές ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες του έτους αναφοράς i , σύμφωνα με το άρθρο 9,

U_i οι προϋπολογιζόμενες ετήσιες μη ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες του έτους αναφοράς i , σύμφωνα με το άρθρο 10,

D_i οι εκτιμώμενες ετήσιες αποσβέσεις των παγίων στοιχείων της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης (ΡΠΒ) της δραστηριότητας Μεταφοράς του έτους αναφοράς i , σύμφωνα με το άρθρο 11,

R_i η επιτρεπόμενη απόδοση επί των απασχολούμενων κεφαλαίων της δραστηριότητας Μεταφοράς, εξαιρουμένων των απασχολούμενων κεφαλαίων του άρθρου 18, που προσδιορίζεται ως το γινόμενο των εξής παραμέτρων:

- i. της εκτιμώμενης αξίας της ΡΠΒ και της Ειδικής Περιουσιακής Βάσης ($EΠB_{EMΣ}$) του έτους αναφοράς i σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 17, και
- ii. του ονομαστικού προ φόρων εκατοστιαίου ποσοστού απόδοσης ($ΓΡΠΒ$) σύμφωνα με το άρθρο 16.

R_{Xi} η επιτρεπόμενη απόδοση επί των απασχολούμενων κεφαλαίων του άρθρου 18, που προσδιορίζεται ως το γινόμενο των εξής παραμέτρων:

- i. της εκτιμώμενης αξίας της $EΠB_X$ του άρθρου του έτους αναφοράς i σύμφωνα με το άρθρα 18 και
- ii. του ονομαστικού προ φόρων εκατοστιαίου ποσοστού απόδοσης σύμφωνα με τα άρθρο 16.

X_i η πρόσθετη απόδοση επί των απασχολούμενων κεφαλαίων της δραστηριότητας Μεταφοράς για Έργα Μείζονος Σημασίας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 17,

Y_i τα εκτιμώμενα έσοδα από λοιπές Ρυθμιζόμενες και μη Δραστηριότητες του έτους αναφοράς i σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 3, εφόσον δεν έχει γίνει διαχωρισμός αυτών των δραστηριοτήτων σύμφωνα με τους εγκεκριμένους Κανόνες Λογιστικού Διαχωρισμού και δεν υπάρχουν διακριτά κόστη (κεφαλαιοποιηθείσες δαπάνες και λειτουργικές δαπάνες) που

έχουν αφαιρεθεί από τις εκτιμώμενες δαπάνες του Διαχειριστή για τη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα της Μεταφοράς.

2. Με στόχο την κατά το δυνατό εξομάλυνση των διακυμάνσεων του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή ή των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος εντός της ΡΠ, δύναται να γίνεται προσαρμογή των τιμών του Επιτρεπόμενου Εσόδου όλων των ετών i, εφόσον:
 - i. το άθροισμα της παρούσας αξίας των αρχικά υπολογιζόμενων τιμών ισούται με το άθροισμα της παρούσας αξίας των τελικών τιμών του Επιτρεπόμενου Εσόδου, με συντελεστή προεξόφλησης το ονομαστικό προ φόρων εκατοστιαίο ποσοστό απόδοσης (ΓΡΠΒi) της προηγούμενης παραγράφου, όπως αυτό προκύπτει από το άρθρο 16, και
 - ii. δεν υπονομεύεται η ικανότητα του Διαχειριστή να χρηματοδοτεί κατά τρόπο αποδοτικό τις δραστηριότητές του.

Άρθρο 8

Λειτουργικές Δαπάνες

1. Ως λειτουργικές δαπάνες νοούνται οι εύλογες και αποδοτικές δαπάνες του Διαχειριστή στο πλαίσιο άσκησης των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο νομοθετικό πλαίσιο και οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την ομαλή διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση του ΕΣΜΗΕ κατά τρόπο αποτελεσματικό, ασφαλή, οικονομικά αποδοτικό και αξιόπιστο.
2. Οι λειτουργικές δαπάνες, ανάλογα με τον βαθμό ελέγχου τους από τον Διαχειριστή, διακρίνονται σε δαπάνες των οποίων τη δυνατότητα ελέγχου και διαμόρφωσης έχει ο Διαχειριστής (ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες) και σε δαπάνες των οποίων τη δυνατότητα ελέγχου και διαμόρφωσης δεν έχει ο Διαχειριστής (μη ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες).
3. Οι ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες, δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν:
 - i. κόστη χρηματοδότησης, καθώς και τόκοι ή/και μισθώματα από μακροχρόνιες χρηματοδοτικές μισθώσεις,
 - ii. φόροι επί των κερδών του Διαχειριστή,
 - iii. μη εύλογο ή αυξημένο περιθώριο για υπηρεσίες ή αγαθά που τυχόν παρέχονται από Συνδεδεμένο Πρόσωπο του Διαχειριστή,
 - iv. προβλέψεις για την κάλυψη είτε κινδύνων, όπως, ενδεικτικά, προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων, προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις, ή άλλες διεκδικήσεις, είτε δαπανών που αφορούν σε αποζημιώσεις προσωπικού,
 - v. δαπάνες που κρίνεται ότι δεν έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα σε σχέση με την άσκηση της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας Μεταφοράς,
 - vi. το μέρος των λειτουργικών δαπανών που έχει χρηματοδοτηθεί από πάσης φύσεως επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις που λαμβάνει ο Διαχειριστής σε σχέση με την άσκηση της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας Μεταφοράς.

Άρθρο 9

Ελεγχόμενες Λειτουργικές Δαπάνες (Ο)

1. Για τον καθορισμό του ύψους των Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών εφαρμόζεται μεθοδολογία ανώτατου εγκεκριμένου ύψους εσόδου (revenue cap) με στόχο τη βελτίωση

της αποτελεσματικότητας του Διαχειριστή και ειδικότερα την επίτευξη εξοικονόμησης επί των Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών. Οι εύλογες και αποδοτικές Ελεγχόμενες Λειτουργικές Δαπάνες των Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων του Διαχειριστή εγκρίνονται πριν την έναρξη της ΡΠ (ex-ante). Το ύψος των εγκεκριμένων Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών κάθε έτους i της ΡΠ δεν εκκαθαρίζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 6 έως 8 του παρόντος άρθρου καθώς και του άρθρου 19.

2. Ο καθορισμός του ύψους των εύλογων και αποδοτικών ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή γίνεται πριν την έναρξη της ΡΠ (ex-ante), βάσει εκτιμήσεων, βάσει των κριτηρίων της παρ. 7, λαμβάνοντας υπόψη:
 - i. το υποβληθέν από τον Διαχειριστή Επιχειρησιακό Σχέδιο για το σύνολο της δραστηριότητας Μεταφοράς, όπου διακριτά αναφέρονται ανά έτος της ΡΠ οι εκτιμώμενες λειτουργικές δαπάνες για το σύνολο των δραστηριοτήτων του ως Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ.
 - ii. τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες λογιστικά διαχωρισμένες οικονομικές καταστάσεις του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ από τις οποίες προκύπτουν τα απολογιστικά στοιχεία των λειτουργικών δαπανών.
 - iii. τα στοιχεία που υποχρεούται να υποβάλλει ο Διαχειριστής για τις πραγματοποιηθείσες ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες με ανάλυση ανά δραστηριότητα, σύμφωνα με το Παράρτημα Α, και ανά κατηγορία δαπάνης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, και για τις πραγματοποιηθείσες μη ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες, σύμφωνα με το άρθρο 10, σε συμφωνία με τις ανεξάρτητες ή λογιστικά διαχωρισμένες οικονομικές καταστάσεις του Διαχειριστή και επαληθεύσιμες από Ορκωτό Ελεγκτή.
 - iv. το επενδυτικό πλάνο του Διαχειριστή, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ (ΔΠΑ), καθώς και την εξέλιξη των επενδύσεων και την επίπτωση που αυτές έχουν στο κόστος λειτουργίας και συντήρησης του ΕΣΜΗΕ.
 - v. αποτελέσματα ειδικών ελέγχων που ανατίθενται σε ανεξάρτητους Συμβούλους.
 - vi. συγκριτική αξιολόγηση (benchmarking) σε σχέση με τη λειτουργία άλλων Διαχειριστών, είτε συνολικά είτε για ειδικές κατηγορίες δαπανών. λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του ΕΣΜΗΕ και τις όποιες διαφορές τους από τα συστήματα μεταφοράς των άλλων Διαχειριστών.
 - vii. αποτελέσματα Δημόσιων Διαβουλεύσεων επί συγκεκριμένων ζητημάτων που επηρεάζουν σημαντικά τα λειτουργικά κόστη της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας Μεταφοράς.
 - viii. την ανάγκη συνεχούς βελτίωσης του επιπέδου της αποτελεσματικότητας της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας Μεταφοράς (σχέση μεταξύ όγκου παρεχόμενων υπηρεσιών και κόστους δραστηριότητας), καθώς και την ανάγκη σύγκλισης προς οικονομικά βέλτιστα επίπεδα αναφορικά με την αποδοτικότητα του Συστήματος και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.
3. Μεταξύ των ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες:
 - i. Μισθοδοσία: το κόστος μισθοδοσίας τακτικού και έκτακτου προσωπικού και Διοίκησης, με ανάλυση για κάθε μια από τις τρεις κατηγορίες σε μικτές τακτικές αποδοχές, πρόσθετες αποδοχές, εργοδοτικές εισφορές, υπερωριακή απασχόληση και βάρδιες, δαπάνες για κάλυψη κόστους εκτός έδρας μετακινήσεων και παρεπόμενες παροχές προσωπικού. Ειδικά για την τελευταία αυτή κατηγορία, θα πρέπει να δίνεται ανάλυση του είδους και του εκτιμώμενου

κόστους για τις μεγαλύτερες σε αξία παροχές, καθώς και του πλαισίου από το οποίο αυτές απορρέουν (νομοθετικές ρυθμίσεις, συλλογικές συμβάσεις ή αποφάσεις Διοίκησης).

- ii. Αμοιβές Τρίτων: το κόστος που προκύπτει από συμβάσεις που συνάπτει ο Διαχειριστής με τρίτους στο πλαίσιο των λειτουργιών που επιτελεί.
 - iii. Παροχές Τρίτων: οι δαπάνες αναφορικά με υπηρεσίες που λαμβάνει ο Διαχειριστής από τρίτους.
 - iv. Υλικά και αναλώσιμα: το σύνολο των εξόδων του Διαχειριστή σε υλικά και αναλώσιμα που απαιτούνται στο πλαίσιο της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας Μεταφοράς.
 - v. Λοιπά έξοδα: οι δαπάνες που δεν εντάσσονται σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες αυτής της παραγράφου και συνδέονται άρρηκτα με τη λειτουργία του Διαχειριστή.
4. Ο καθορισμός των εύλογων και αποδοτικών ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών για την ΡΠ θα βασίζεται πρωτίστως στα απολογιστικά δεδομένα του Διαχειριστή, βάσει της προσέγγισης που περιγράφεται σε αυτή την παράγραφο. Με αυτή την προσέγγιση, η οποία δύναται να χρησιμοποιηθεί για τις συνολικές ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες ή για συγκεκριμένες κατηγορίες τους, αξιολογούνται από τη ΡΑΑΕΥ, βάσει αναλυτικής και τεκμηριωμένης εισήγησης του Διαχειριστή αναφορικά με όλες τις παρακάτω παραμέτρους, τα ακόλουθα:

- i. **Ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες βάσης.** Αυτές εκτιμώνται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία για τις ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες του πιο πρόσφατου διαθέσιμου έτους της προηγούμενης ΡΠ (το δεύτερο έτος πριν το Έτος Υπολογισμού), ή άλλου αντιπροσωπευτικού έτους, ενώ λαμβάνονται υπόψη κι οι εκτιμήσεις του Διαχειριστή για το ύψος των ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών για τα τελευταία δύο έτη της προηγούμενης ΡΠ. Σε περίπτωση όπου οι απολογιστικές δαπάνες κατά το τελευταίο διαθέσιμο έτος επηρεάζονται σημαντικά από κάποιο μεμονωμένο γεγονός, ή δεν θεωρούνται αντιπροσωπευτικές της συνήθους λειτουργίας του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, τότε δύναται να χρησιμοποιηθούν οι λειτουργικές δαπάνες ενός εναλλακτικού έτους, ή ο μέσος όρος διαδοχικών πρόσφατων ετών. Οι ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες βάσης αξιολογούνται για το εύλογο ύψος τους χρησιμοποιώντας τα στοιχεία και τις τεχνικές που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 του παρόντος άρθρου.
- ii. **Τάσεις κι ρυθμός μεταβολής των ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών.** Ο προβλεπόμενος ρυθμός μεταβολής των ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών κατά τη διάρκεια της Ρυθμιστικής Περιόδου, λαμβάνοντας υπόψη τα έτη της προηγούμενης ρυθμιστικής περιόδου. Ο ρυθμός μεταβολής δύναται να περιλαμβάνει τους ακόλουθους παράγοντες:
 - Πληθωρισμός. Γίνεται η παραδοχή ότι οι λειτουργικές δαπάνες αυξάνονται γενικά σύμφωνα με τον ετήσιο πληθωρισμό. Συνεπώς, οι ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες βάσης αναπροσαρμόζονται σε τρέχουσες αξίες λαμβάνοντας υπόψη την ετήσια μεταβολή του ΜΔΤΚ από το τελευταίο διαθέσιμο έτος της προηγούμενης Ρυθμιστικής Περιόδου (ή από το έτος ή τα έτη που έχουν χρησιμοποιηθεί ως αντιπροσωπευτικά του κόστους για τις δαπάνες βάσης).
 - Πραγματικές τιμές βασικών πόρων. Οι προβλεπόμενες αυξήσεις των πραγματικών τιμών σημαντικών στοιχείων του λειτουργικού κόστους που δύναται να μεταβληθούν με ρυθμό που αποκλίνει

σημαντικά από τον ΜΔΤΚ. Για τον υπολογισμό της απαιτούμενης προσαρμογής της παραμέτρου αυτής απαιτούνται τα ακόλουθα: προσδιορισμός των κατηγοριών δαπάνης που πρέπει να εξεταστούν και, κατά περίπτωση, διαχωρισμός της κάθε κατηγορίας δαπάνης (εφόσον υπάρχει κατάλληλος δείκτης πληθωρισμού για τις συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών): υπολογισμός πληθωρισμού για κάθε κατηγορία δαπάνης, με αναφορά σε σχετικούς δείκτες που εκδίδονται από ανεξάρτητο οργανισμό π.χ. από την Ελληνική Στατιστική Αρχή· υπολογισμός της πραγματικής προσαρμογής για κάθε κατηγορία δαπανών συγκρίνοντας την πρόβλεψη πληθωρισμού ανά κατηγορία δαπανών με τον ΜΔΤΚ· ορισμός στάθμισης ανά κατηγορία δαπάνης, ώστε να υπολογιστεί η συνολική προσαρμογή για αλλαγές στις πραγματικές τιμές των βασικών πόρων για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου.

- Αύξηση του όγκου της δραστηριότητας. Η τυχόν αναμενόμενη μεταβολή στις λειτουργικές δαπάνες του ΔΕΔΔΗΕ ως αποτέλεσμα μεταβολών στην αύξηση των επενδύσεων, της ζήτησης, του πλήθους των Χρηστών ή άλλων παραγόντων που επηρεάζουν το λειτουργικό κόστος του Διαχειριστή. Για την εκτίμηση του παράγοντα αυτού, ο ΔΕΔΔΗΕ αξιολογεί ιστορικά στοιχεία καθώς και στοιχεία προβλέψεων αναφορικά με την σχέση μεταξύ των συντελεστών κόστους (cost drivers) και των λειτουργικών δαπανών των.
- Αύξηση της παραγωγικότητας. Η εξοικονόμηση κόστους στις Ελεγχόμενες Λειτουργικές Δαπάνες που εύλογα αναμένεται να επιτύχει στο μέλλον ο Διαχειριστής λόγω της αύξησης της παραγωγικότητας. Για την εκτίμηση της προβλεπόμενης παραγωγικότητας, δύνανται να εξεταστούν μεταξύ άλλων η εξέλιξη της αποδοτικότητας του Διαχειριστή κατά τα προηγούμενα έτη χρησιμοποιώντας αναλυτικά δεδομένα κόστους· η προβλεπόμενη αύξηση του όγκου των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή σε σχέση με τις ρυθμιζόμενες δραστηριότητες του και η επίτευξη οικονομικών κλίμακας· οι αναμενόμενες μελλοντικές αλλαγές στην τεχνολογία και στις προβλεπόμενες συγκεκριμένες συνθήκες του Διαχειριστή· δείκτες παραγωγικότητας για τον ευρύτερο βιομηχανικό τομέα στην Ελλάδα· δυναμικές παράμετροι αποδοτικότητας που καθορίζονται από άλλες Ρυθμιστικές Αρχές στην Ευρώπη με παρόμοια ρυθμιστικά πλαίσια, με βάση στοιχεία διαθέσιμα από τη σχετική βιβλιογραφία, σε βαθμό που αντικατοπτρίζουν την εξέλιξη του Διαχειριστή.

iii. **Ασυνεχείς ή κλιμακωτές αλλαγές στο κόστος.** Οι εκτιμώμενες σημαντικές μεταβολές των ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών, οι οποίες προκύπτουν εάν σε αυτές πρέπει να προστεθούν άλλες δαπάνες, οι οποίες δεν αποτυπώνονται στις δαπάνες βάσης ή στο ρυθμό μεταβολής τους βάσει του παραπάνω εδαφίου ii, αλλά οι οποίες είναι απαραίτητες και συνετές και αναμένεται να απαιτηθούν είτε για το σύνολο της Ρυθμιστικής Περιόδου είτε για συγκεκριμένο έτος ή έτη μέσα στη Ρυθμιστική Περίοδο

5. Για την εκτίμηση του κατά πόσο το κόστος που αφορά σε υπηρεσίες ή αγαθά που δυνητικά παρέχονται στον Διαχειριστή από Συνδεδεμένα Πρόσωπα είναι εύλογο και αποδοτικό, η ΡΑΑΕΥ δύναται να λάβει υπόψη εάν:

- i. οι συναλλαγές με τα Συνδεδεμένα Πρόσωπα πραγματοποιούνται σε βάση θεμιτού ανταγωνισμού ('arms-length'), ενδεικτικά κατόπιν διαγωνισμών,

- ii. τα κόστη των Συνδεδεμένων Προσώπων αντικατοπτρίζουν το άμεσο κόστος παροχής των υπηρεσιών ή αγαθών, συμπεριλαμβανομένης μιας εμπορικά εύλογης απόδοσης ή περιθωρίου κέρδους,
 - iii. δύναται να αποδειχθεί ότι το κόστος των Συνδεδεμένων Προσώπων είναι συγκρίσιμο με στοιχεία αναφοράς (benchmarking) της αγοράς (εάν υπάρχουν αρκετοί πάροχοι των υπηρεσιών ή αγαθών στην αγορά για τις σχετικές υπηρεσίες ή τα αγαθά).
6. Ο Διαχειριστής επωφελείται του συνόλου τυχόν εξοικονομήσεων επί των εγκεκριμένων ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών κατόπιν έγκρισης της ΡΑΑΕΥ η οποία δύναται να εξετάσει αν η εξοικονόμηση προκύπτει από αυθεντικές μακροπρόθεσμες ή μόνιμες βελτιώσεις απόδοσης, ή από βραχυπρόθεσμες ή εφάπαξ μειώσεις κόστους, λαμβάνοντας υπόψη τα κάτωθι:
- i. Οι μόνιμες αποδοτικές εξοικονομήσεις αναφέρονται σε μειώσεις των ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών που αναμένεται να συνεχιστούν στο μέλλον. Ενδεικτικά (και όχι περιοριστικά), αυτές οι εξοικονομήσεις προκύπτουν από διαρθρωτικές ή συστημικές αλλαγές που οδηγούν σε μόνιμα χαμηλότερο κόστος και περιλαμβάνουν την αυτοματοποίηση διαδικασιών, την επαναδιαπραγμάτευση μακροπρόθεσμων συμβάσεων και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών που μειώνουν επ' άοριστον το λειτουργικό κόστος.
 - ii. Αντίθετα, η προσωρινή εξοικονόμηση αναφέρεται σε μειώσεις του λειτουργικού κόστους που δεν αναμένεται να διατηρηθούν μακροπρόθεσμα και προκύπτουν από βραχυπρόθεσμα μέτρα που παρέχουν οφέλη για περιορισμένη περίοδο όπως (ενδεικτικά) αναβαλλόμενη συντήρηση, έκτακτα μέτρα μείωσης του κόστους ή προσωρινές μειώσεις προσωπικού ή υπηρεσιών που θα πρέπει να αντιστραφούν στο μέλλον.
 - iii. Η ΡΑΑΕΥ δύναται να ζητήσει από τον Διαχειριστή να υποβάλει λεπτομερή ανάλυση των μειώσεων των ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών μαζί με αιτιολόγηση του τρόπου που επιτεύχθηκε η εξοικονόμηση, π.χ. αν επιτεύχθηκε μέσω λειτουργικών αλλαγών, ή επενδύσεων, ώστε να μπορεί η ΡΑΑΕΥ να εξετάσει εάν οι εξοικονομήσεις είναι μόνιμου χαρακτήρα.
 - iv. Η ΡΑΑΕΥ δύναται να αξιολογήσει και να προσδιορίσει κατά πόσον οι μειώσεις κόστους είναι πιθανό να διατηρηθούν σε μελλοντικές ΡΠΔ. Για το σκοπό αυτό και για να κατανοήσει πλήρως το πλαίσιο των αναφερόμενων εξοικονομήσεων, η ΡΑΑΕΥ μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες ή αιτιολογήσεις από τον Διαχειριστή, να διεξάγει επιτόπιους ελέγχους, και να αναθέσει ελέγχους ή αξιολογήσεις σε τρίτους εμπειρογνώμονες
7. Εάν κατά την κρίση της ΡΑΑΕΥ ορισμένες εξοικονομήσεις θεωρηθούν προσωρινού χαρακτήρα, η ΡΑΑΕΥ δύναται να προσαρμόσει το Απαιτούμενο Έσοδο του Διαχειριστή ώστε ο τελευταίος να επωφεληθεί αποκλειστικά για τις μόνιμες βελτιώσεις της απόδοσης και της μείωσης των Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών.
8. Το ύψος των εγκεκριμένων Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών κάθε έτους i της ΡΠ δεν περιλαμβάνει έκτακτες δαπάνες που επιβάλλονται από γεγονότα ανωτέρας βίας ή από νέες νομοθετικές ρυθμίσεις, η οικονομική επίπτωση των οποίων δεν δύναται να είχε προβλεφθεί κατά το χρόνο υποβολής της εισήγησης του ΑΔΜΗΕ για το Επιτρεπόμενο Έσοδο της επόμενης ΡΠ. Η ανάκτηση των εν λόγω δαπανών γίνεται απολογιστικά, μετά από αναλυτική και επαρκώς τεκμηριωμένη εισήγηση του ΑΔΜΗΕ ως προς τους λόγους για τους οποίους δεν ήταν εφικτό αυτές οι δαπάνες να είχαν προβλεφθεί κατά το έτος υποβολής της εισήγησης για την επόμενη ΡΠ και δεν τυχάνουν των προβλέψεων του άρθρου 21, παρ.1 της παρούσας Μεθοδολογίας.

9. Οι αποκλίσεις σε σχέση με τα εγκεκριμένα μεγέθη για τις δαπάνες αυτής της κατηγορίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 6 έως 8 του παρόντος άρθρου, εκκαθαρίζονται κατά τον προσδιορισμό του Απαιτούμενου Εσόδου, μέσω της παραμέτρου **P6** του άρθρου 19

Άρθρο 10

Μη Ελεγχόμενες Λειτουργικές Δαπάνες (U)

1. Οι μη ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες περιλαμβάνουν τις ακόλουθες προκαθορισμένες κατηγορίες δαπανών:
- i. Ρυθμιστικά τέλη
 - ii. Τέλη τοπικών αρχών
 - iii. Τέλη κτηματογράφησης
 - iv. Έμμεσους φόρους
 - v. Δικαιώματα διέλευσης
 - vi. Δαπάνες για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης (εφόσον αφορούν μη ελεγχόμενες δαπάνες βάσει του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου)
 - vii. Αντισταθμιστικά τέλη και κόστη απαλλοτριώσεων, αλλά μόνο στο βαθμό και για εκείνο το τμήμα που αποδεδειγμένα δεν βρίσκεται στον έλεγχο του Διαχειριστή. Επιπλέον, ο Διαχειριστής υποχρεούται να προβεί σε ενέργειες που μπορούν να μετριάσουν αυτές τις δαπάνες και που αξιοποιούν παράγοντες αντιστάθμισης του κόστους.
 - viii. Ερευνητικά Έργα, εξαιρουμένων πάσης φύσεως επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων που λαμβάνει ο Διαχειριστής σε σχέση με την χρηματοδότηση προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας.
2. Ο κατάλογος των μη ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ενδέχεται να μην περιλαμβάνει όλες τις πιθανές δαπάνες αυτού του είδους. Συνεπώς, ο Διαχειριστής δύναται πριν την έναρξη της ΡΠ να προτείνει πρόσθετες κατηγορίες μη ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών και το εκτιμώμενο ύψος τους, εφόσον οι προτεινόμενες κατηγορίες δαπανών πληρούν συνδυαστικά τα ακόλουθα κριτήρια:
- i. Είναι αποδεδειγμένα μη ελεγχόμενες, σύμφωνα με στοιχεία που υποχρεούται να υποβάλει ο Διαχειριστής και που αποδεικνύουν ότι δεν δύναται να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια που θα μπορούσε να μετριάσει τη δαπάνη, ή ότι δεν υπάρχουν παράγοντες αντιστάθμισης τους οποίους μπορεί να αξιοποιήσει. Ειδικότερα, ενδέχεται το θέμα της δυνατότητας του ελέγχου αυτών των δαπανών να αφορά σε μέρος και όχι αποκλειστικά στο σύνολο της προκληθείσας δαπάνης.
 - ii. Είναι μετρήσιμες και, μετά την έγκριση και υλοποίησή τους, δύναται να πιστοποιηθούν από ανεξάρτητη πηγή.
3. Οι αποκλίσεις σε σχέση με τα εγκεκριμένα μεγέθη για τις δαπάνες αυτής της κατηγορίας εκκαθαρίζονται κατά τον προσδιορισμό του Απαιτούμενου Εσόδου, μέσω της παραμέτρου **P5** του άρθρου 19.

Άρθρο 11

Αποσβέσεις Παγίων (D)

1. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται για τα πάγια που είναι σε εμπορική λειτουργία κατά τη διάρκεια του έτους *i* της ΡΠ. Οι αποσβέσεις διακρίνονται σε:
 - i. Αποσβέσεις για υφιστάμενα πάγια: πρόκειται για τις αποσβέσεις παγίων που είναι ήδη εγγεγραμμένα στο Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων (ΡΜΠ) και την ΡΠΒ ή στις ΕΠΒ των άρθρων 17 και 18 της Δραστηριότητας Μεταφοράς κατά το Έτος Υπολογισμού,
 - ii. Αποσβέσεις νέων παγίων: πρόκειται για τις αποσβέσεις παγίων που δημιουργούνται είτε από νέες επενδύσεις εντός του έτους *i* της ΡΠ είτε από επενδύσεις σε εξέλιξη προηγούμενων ετών που θα ενταχθούν στο ΡΜΠ και την ΡΠΒ ή στις ΕΠΒ των άρθρων 17 και 18 εντός της ΡΠ, βάσει του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των επενδύσεων του εγκεκριμένου ΔΠΑ.
2. Οι αποσβέσεις εκτιμώνται για κάθε έτος *i* της ΡΠ (ex-ante), βάσει της εκτιμώμενης αξίας των παγίων (νέων και υφιστάμενων). Για τον καθορισμό των αποσβέσεων κάθε έτους *i* της ΡΠ εφαρμόζονται τα ακόλουθα:
 - i. Οι αποσβέσεις νέων παγίων υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη την οικονομικά ωφέλιμη ζωή που έχει οριστεί για κάθε κατηγορία παγίων (useful life) και η οποία πρέπει να αποτυπώνεται στο ΡΜΠ. Στην περίπτωση των Έργων Μείζονος Σημασίας, οι αποσβέσεις δύνανται να υπολογίζονται βάσει ωφέλιμης διάρκειας που ενδέχεται να διαφοροποιείται από αυτήν των λοιπών παγίων, σύμφωνα με σχετική απόφαση της ΡΑΑΕΥ. Η εκτίμηση του εν λόγω μεγέθους, γίνεται με παραδοχή της έναρξης λειτουργίας των νέων αυτών παγίων στο μέσο του έτους *i*.
 - ii. Οι αποσβέσεις των παγίων που προϋπήρχαν της έναρξης της ΡΠ, υπολογίζονται βάσει της υπολειπόμενης διάρκειας ζωής τους, όπως αυτή προκύπτει από το ΡΜΠ και την ΡΠΒ του έτους *i-2* ή από την κατάσταση των ΕΠΒ των άρθρων 17 και 18, λαμβάνοντας υπόψη τις προσθήκες παγίων από επενδύσεις εντός του Έτους Υπολογισμού (*i-1*).
 - iii. Οι αποσβέσεις για πάγια που εκτιμάται ότι πρόκειται να αποσυρθούν εντός του έτους *i* της ΡΠ, υπολογίζονται με την παραδοχή ότι η απόσυρση λαμβάνει χώρα στο μέσο του έτους *i* και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12, παρ. 2.
 - iv. Στις ανωτέρω εκτιμήσεις, δεν συνυπολογίζεται το μέρος της απόσβεσης που αντιστοιχεί στην αξία των Συμμετοχών και Επιχορηγήσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση παγίων, η αξία και οι αποσβέσεις των οποίων παρακολουθούνται διακριτά σε αρχείο το οποίο θα πρέπει να συνυποβάλλεται μαζί με όλα τα αναγκαία στοιχεία υπολογισμού του Επιτρεπόμενου Εσόδου, σύμφωνα με το άρθρο 20.
3. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος απόσβεσης (straight-line basis).
4. Οι αποκλίσεις σε σχέση με τις προϋπολογιζόμενες αποσβέσεις εκκαθαρίζονται κατά τον προσδιορισμό του Απαιτούμενου Εσόδου, μέσω της παραμέτρου **P2** του άρθρου 19.

Άρθρο 12

Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση (ΡΠΒ)

1. Ως Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση (ΡΠΒ), νοείται το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων στη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Μεταφοράς του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ που αμείβεται μέσω των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος.
2. Η ΡΠΒ στο τέλος του κάθε έτους i της ΡΠ υπολογίζεται σύμφωνα με την εξής σχέση:

$$ΡΠΒ_i = ΡΠΒ_{i-1}^{π} + WIP_i + A_i + WC_i - D_i - F_i - H_i$$

Όπου:

$ΡΠΒ_{i-1}^{π}$ Η εκτιμώμενη αναπόσβεστη αξία των παγίων του ΕΣΜΗΕ που προβλέπεται να είναι σε εμπορική λειτουργία το έτος $i-1$, λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά μεγέθη των παγίων που προκύπτουν για προηγούμενα έτη από το ΡΜΠ και την εκτιμώμενη εξέλιξη αυτού βάσει των εγκεκριμένων από το ΔΠΑ επενδύσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 13, εξαιρουμένου του μέρους της αξίας των παγίων το οποίο χρηματοδοτήθηκε μέσω Συμμετοχών ή Επιχορηγήσεων.

WIP_i Τα εκτιμώμενα επενδυμένα κεφάλαια για έργα σε εξέλιξη, όπως αυτά διαμορφώνονται από επενδύσεις κατά το έτος i και προηγούμενα έτη της τρέχουσας ή και προηγούμενων ΡΠ, σύμφωνα με το άρθρο 14. Για τα κεφάλαια του έτους i γίνεται η παραδοχή ότι επενδύονται στο μέσο του έτους i .

A_i Τα νέα πάγια που εκτιμάται ότι θα ενταχθούν στο ΡΜΠ της Μεταφοράς εντός του έτους i , βάσει του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των επενδύσεων του εγκεκριμένου ΔΠΑ. Για το έτος i γίνεται η παραδοχή ότι τα νέα πάγια τίθενται σε εμπορική εκμετάλλευση και ενσωματώνονται στο ΡΜΠ στο μέσο του έτους i . Στην περίπτωση πολυετών έργων που ολοκληρώνονται και εντάσσονται στο ΡΜΠ εντός του έτους i , γίνεται η παραδοχή ότι τα κεφάλαια που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του έργου επενδύονται στο μέσο του έτους i .

WC_i Το προϋπολογιζόμενο αναγκαίο Κεφάλαιο Κίνησης. Το Κεφάλαιο Κίνησης ορίζεται ως το μέσο καθαρό ποσό κεφαλαίου που απαιτείται για τη βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση του Διαχειριστή για τη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Μεταφοράς. Το ποσό αυτό προκύπτει από αναλυτικές εκτιμήσεις και επαρκή τεκμηρίωση βάσει (i) μελέτης που υποβάλει ο Διαχειριστής για τις ταμειακές ανάγκες της επιχείρησης και συγκεκριμένα μελέτης 'lead-lag' που εκτιμά και καθορίζει τη μέση χρονική διαφορά μεταξύ του πότε πρέπει να καταβληθούν τα έξοδα («lead») και πότε αναμένεται να εισπραχθούν τα έσοδα («lag») της επιχείρησης, και (ii) μελέτης για τα αναγκαία αποθέματα υλικών της επιχείρησης.

D_i Οι εκτιμώμενες ετήσιες αποσβέσεις των παγίων στοιχείων της ΡΠΒ και των ΕΠΒ των άρθρων 17 και 18 της Δραστηριότητας Μεταφοράς του έτους αναφοράς i , σύμφωνα με το άρθρο 11.

F_i Η εκτιμώμενη αξία των παγίων στοιχείων που πρόκειται να αποσυρθούν λόγω πώλησης ή μεταβίβασης από τη ΡΠΒ για κάθε έτος i της υπό εξέταση Ρυθμιστικής Περιόδου, η οποία ορίζεται ως το υψηλότερο μεταξύ των εκτιμώμενων εσόδων από την πώληση ή τη μεταβίβαση των εν λόγω παγίων σε άλλα μέρη και την εύλογη αξία αυτών των παγίων, με την παραδοχή ότι οι πωλήσεις ή μεταβιβάσεις θα πραγματοποιηθούν στο μέσο του έτους i . Τα

πραγματικά έσοδα από τις πωλήσεις των εν λόγω παγίων στοιχείων που πραγματοποιούνται σε κάθε έτος i , δεν συνυπολογίζονται στα έσοδα που λαμβάνονται υπόψη για την παράμετρο $P6_i$ του άρθρου 19.

H_i Η εκτιμώμενη αξία των παγίων στοιχείων που πρόκειται να αποσυρθούν από τη ΡΠΒ με προοπτική την επαναχρησιμοποίησή τους από τον Διαχειριστή ή λόγω βλάβης, η οποία ορίζεται ως η αναπόσβεστη αξία των παγίων στοιχείων κατά το έτος απόσυρσης i , λαμβάνοντας υπόψη το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων, με την παραδοχή ότι οι αποσύρσεις πραγματοποιούνται στο μέσο του έτους i . Εξαιρούνται οι περιπτώσεις παγίων στοιχείων που αποσύρονται λόγω καταστροφής η οποία οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, εφόσον αφορά σε σημαντική αξία παγίων κι ο Διαχειριστής αποδεδειγμένα δεν είχε τη δυνατότητα να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια που θα μπορούσε να μετριάσει τη ζημιά, ή δεν υπάρχουν παράγοντες αντιστάθμισης τους οποίους μπορεί να αξιοποιήσει.

3. Σε περιπτώσεις που κριθεί αναγκαία η μεγάλης κλίμακας απόσυρση παγίων στοιχείων για μια ή περισσότερες κατηγορίες με σκοπό την αντικατάστασή τους για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και τον εκσυγχρονισμό του Συστήματος, ο Διαχειριστής θα πρέπει να υποβάλλει αναλυτική μελέτη κόστους οφέλους σε συνάρτηση με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 14, προκειμένου η ΡΑΑΕΥ να εξετάσει κατά περίπτωση τα συγκεκριμένα αυτά έργα και με βάση την αναγκαιότητα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής της επένδυσης να αποφασίσει για τον τρόπο ανάκτησης της αξίας αυτής της κατηγορίας των αποσύρσεων.
4. Μεταξύ των ΡΠ, η αξία της ΡΠΒ θα πρέπει να αναθεωρείται, βάσει:
 - i. των επενδύσεων που τελικά υλοποιήθηκαν εντός της προηγούμενης ΡΠ, έως και το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα απολογιστικά στοιχεία (το δεύτερο έτος πριν το Έτος Υπολογισμού),
 - ii. των απολογιστικών (έως και το δεύτερο έτος πριν το Έτος Υπολογισμού) επενδυμένων κεφαλαίων για έργα που παραμένουν σε εξέλιξη,
 - iii. των αποσβέσεων επί των παγίων, όπως αυτές προκύπτουν από το ΡΜΠ για κάθε ένα έτος της προηγούμενης ΡΠ (έως και το δεύτερο έτος πριν το Έτος Υπολογισμού),
 - iv. των αποσυρόμενων παγίων που πωλήθηκαν ή μεταβιβάστηκαν εντός της προηγούμενης ΡΠ έως και το δεύτερο έτος πριν το Έτος Υπολογισμού (F_i), η αξία των οποίων ορίζεται ως το υψηλότερο μεταξύ του εσόδου από την πώληση ή τη μεταβίβαση των εν λόγω παγίων και την εύλογη αξία αυτών των παγίων.
 - v. των απολογιστικών στοιχείων αναφορικά με τις αρχικά εκτιμώμενες επενδύσεις, τα επενδυμένα κεφάλαια για έργα σε εξέλιξη, τις αποσβέσεις και τις αποσύρσεις για τα δύο τελευταία έτη της ΡΠ που προηγείται της προηγούμενης ΡΠ.

5. Για τους σκοπούς της ανωτέρω αναθεώρησης, η ΡΑΑΕΥ δύναται να αναγνωρίσει μόνο ένα μέρος του απολογιστικού κόστους ορισμένων επενδύσεων εφόσον θεωρήσει μετά από εκ των υστέρων (ex post) έλεγχο των επενδύσεων σύμφωνα με το άρθρο 15, ότι αυτά τα κόστη ή τα πάγια είναι μη αποδοτικά ή ότι περιλαμβάνουν μη εύλογο ή αυξημένο περιθώριο κέρδους από Συνδεδεμένο Πρόσωπο.
6. Η αξία των Συμμετοχών, των Επιχορηγήσεων και των διαθεσίμων από τον Λογαριασμό Λ-Ε για έργα Διασυνδέσεων που χρηματοδότησαν πάγια, καθώς και τα πάγια που έχουν διαχωριστεί με βάση τους εγκεκριμένους από την ΡΑΑΕΥ Κανόνες Λογιστικού Διαχωρισμού, παρακολουθούνται διακριτά και δεν συμπεριλαμβάνονται στην αξία της ΡΠΒ.
7. Η ΡΠΒ δεν υπόκειται σε καμία αναπροσαρμογή αξιών.

Άρθρο 13

Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων

1. Το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων (ΡΜΠ) είναι η κατάσταση η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των εν λειτουργία παγίων της δραστηριότητας Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων και των μακροχρόνιων μισθώσεων / δικαιωμάτων χρήσης παγίων. Τηρείται για ρυθμιστικούς σκοπούς από το Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και δεν υπόκειται σε αναπροσαρμογές αξιών, πέραν της αναπροσαρμογής των αξιών που λαμβάνουν χώρα μεταξύ των ΡΠ.
2. Η εν λόγω κατάσταση, η οποία ελέγχεται από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή ως προς την ορθότητα και πληρότητά της, παρέχει την απαιτούμενη αναλυτική και διακριτή πληροφόρηση αναφορικά με:
 - i. τις κατηγορίες των παγίων (υφιστάμενα και νέα), την αξία (κτήσης και αναπόσβεστη στο τέλος του έτους) των παγίων, το έτος κτήσης και το έτος που τίθενται σε λειτουργία τα πάγια, καθώς και τη διάρκεια ζωής των παγίων (οικονομικά ωφέλιμη και υπολειπόμενη), βάσει της οποίας υπολογίζονται οι αποσβέσεις,
 - ii. την αναπόσβεστη αξία των παγίων στο τέλος κάθε έτους της Ρυθμιστικής Περιόδου,
 - iii. το ύψος των ετήσιων και σωρευτικών αποσβέσεων ανά κατηγορία παγίων,
 - iv. τη σύνδεση των παγίων με τους αντίστοιχους κωδικούς έργων του ΔΠΑ, και
 - v. τις μακροχρόνιες χρηματοδοτικές μισθώσεις / δικαιώματα χρήσης παγίων.
3. Οι κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι δεν συνυπολογίζονται στην αρχική αξία των παγίων που εντάσσονται στο ΡΜΠ, εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 22 της παρούσας Μεθοδολογίας.

Άρθρο 14

Επενδύσεις

1. Οι επενδύσεις αφορούν στις κεφαλαιουχικές δαπάνες που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια της ΡΠ και οι οποίες προϋπολογίζονται και παρακολουθούνται διακριτά για κάθε έτος i, σύμφωνα με το τελευταίο εγκεκριμένο ΔΠΑ του ΕΣΜΗΕ και το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Διαχειριστή που υποβάλλεται στη ΡΑΑΕΥ σύμφωνα με το άρθρο 20.
2. Με την επιφύλαξη των προβλέψεων του άρθρου 17 παρ. 3, οι επενδύσεις που συνυπολογίζονται στη ΡΠΒ, διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- i. νέες επενδύσεις: επενδύσεις που έχουν προγραμματιστεί να υλοποιηθούν εντός συγκεκριμένου έτους *i* της ΡΠ και δεν προβλέπεται να τεθούν σε λειτουργία και να ενταχθούν στο ΡΜΠ εντός του έτους αυτού, και
 - ii. επενδύσεις σε εξέλιξη: επενδύσεις οι οποίες ξεκίνησαν σε προηγούμενα έτη και παραμένουν σε εξέλιξη κατά το έτος *i* της ΡΠ.
3. Για την αξιολόγηση των δαπανών επενδύσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ΚΔΕΣΜΗΕ και την παρούσα Μεθοδολογία και με στόχο την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των επενδύσεων σε σχέση με παραμέτρους που επηρεάζουν το ύψος τους, οι δαπάνες επενδύσεων διακρίνονται, ανάλογα με την επιμέρους δραστηριότητα που αφορούν, στις γενικές κατηγορίες που περιγράφονται στο Παράρτημα Β. Ως προς το είδος τους, οι δαπάνες επενδύσεων διακρίνονται επιπλέον, ενδεικτικά, σε:
 - i. δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού του Διαχειριστή,
 - ii. δαπάνες υλικών,
 - iii. εργολαβικές δαπάνες και λοιπές δαπάνες.
4. Για σημαντική από άποψη προϋπολογισμού επένδυση που αφορά στην ενίσχυση ή την αντικατάσταση και ανακαίνιση του Συστήματος, ιδίως όταν αντικαθιστά πάγια με υπολειπόμενη ωφέλιμη ζωή, που συνεπώς δεν έχουν πλήρως αποσβεστεί στη ΡΠΒ, ο Διαχειριστής υποχρεούται να τεκμηριώσει την επένδυση και την ανάγκη απόσυρσης ή αντικατάστασης των υφιστάμενων παγίων, βάσει μελέτης κόστους-οφέλους σύμφωνα με τις προβλέψεις της υποενότητας 8.3, παρ. 1. Γ) του Κώδικα ΕΣΜΗΕ.
5. Περαιτέρω, για την αναλυτικότερη παρακολούθηση των στοιχείων κόστους που συνθέτουν τις δαπάνες επενδύσεων απολογιστικά και τη δημιουργία βάσης αναφοράς για το κόστος των επενδύσεων, είναι δυνατό να προσδιορίζεται πρόσθετη κατηγοριοποίηση ή/και ανάλυση των δαπανών επενδύσεων (ενδεικτικά, απολογισμός δαπανών ανά έργο, διάκριση μεταξύ νέων υποδομών κι έργων αναβάθμισης, διάκριση μεταξύ έργων ενίσχυσης του Συστήματος κι έργων επέκτασης του Συστήματος για τη σύνδεση των Χρηστών, διάκριση μεταξύ δαπανών προμήθειας και εγκατάστασης εξοπλισμού αναφορικά με την εγκατάσταση καταχωρημένων μετρητών, ανάλυση λοιπών άμεσων δαπανών όπως μελέτες, αδειοδοτήσεις, γήπεδα και απαλλοτριώσεις, έργα πολιτικού μηχανικού, επίβλεψη-παραλαβή, δαπάνες συμβάσεων με συνδεδεμένες επιχειρήσεις). Η πρόσθετη κατηγοριοποίηση και ανάλυση των δαπανών επενδύσεων συνδυάζεται με αντίστοιχα ποσοτικά στοιχεία για τα έργα και καθορίζεται με απόφαση ΡΑΑΕΥ κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης.
6. Τυχόν αποκλίσεις των εγκεκριμένων επενδύσεων προηγούμενων ετών, εκκαθαρίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 (παράμετρος **P2** του Απαιτούμενου Εσόδου), και με την επιφύλαξη του άρθρου 15.
7. Σε περίπτωση έργων σε εξέλιξη για τα οποία παρατηρείται απόκλιση άνω του έτους σε σχέση με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης στο ΔΠΑ, ο Διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλλει έκθεση τεκμηρίωσης των αιτιών της απόκλισης αυτής, προκειμένου η ΡΑΑΕΥ να εξετάσει τη συμπερίληψη ή όχι των έργων αυτών στη ΡΠΒ.

Άρθρο 15

Εκ των Υστέρων (ex post) Αξιολόγηση των Επενδύσεων

1. Κατά τον καθορισμό των επενδύσεων που θα συμπεριληφθούν στη ΡΠΒ σύμφωνα με το άρθρο 12, παρ. 5, η ΡΑΑΕΥ δύναται να προβεί σε εκ των υστέρων επανεξέταση των υλοποιημένων επενδύσεων για να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητά τους και το αν αυτές ήταν συνετές (prudent), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.

2. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση των υλοποιημένων επενδύσεων πραγματοποιείται με βάση απολογιστικά στοιχεία μιας περιόδου που έχει ίση διάρκεια με τη ΡΠ και τελειώνει δύο έτη πριν το τέλος της προηγούμενης ΡΠ. Η αξιολόγηση περιορίζεται γενικά σε περιπτώσεις όπου υπάρχει σημαντική υπέρβαση σε σχέση με το συνολικό προϋπολογιζόμενο κόστος για την εν λόγω περίοδο. Σημαντική θεωρείται η υπέρβαση του κόστους όταν ισούται ή ξεπερνάει το όριο σημαντικότητας (materiality threshold), το οποίο ορίζεται ίσο με ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί των σωρευτικών κεφαλαιουχικών δαπανών του Διαχειριστή κατά την περίοδο αξιολόγησης, όπως αυτές προσδιορίζονται βάσει του εγκεκριμένου Επενδυτικού Σχεδίου.
3. Με την επιφύλαξη του ορίου σημαντικότητας της προηγούμενης παραγράφου, το αντικείμενο και το εύρος της εκ των υστέρων επανεξέτασης καθορίζονται από το κατά πόσον η υπέρβαση αφορά επενδυτικά σχέδια που έχουν προηγουμένως προσδιοριστεί και εγκριθεί στο ΔΠΑ και περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Επενδυτικό Σχέδιο του Διαχειριστή.
 - i. Για σημαντικές υπερβάσεις σε επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Επενδυτικό Σχέδιο (ΔΠΑ), η επανεξέταση συνεπάγεται μία εκτίμηση κόστους. Αυτή η επανεξέταση πρέπει να λαμβάνει υπόψη τυχόν διαγωνιστικές διαδικασίες που χρησιμοποιεί ο Διαχειριστής για την υλοποίηση των επενδυτικών έργων, να εξετάζει τις αιτίες της υπέρβασης του κόστους και να καθορίζει εάν αυτές οι αιτίες μπορούν να αποδοθούν στις ενέργειες του Διαχειριστή ή σε εξωτερικούς παράγοντες εκτός του ελέγχου του.
 - ii. Για έργα που δεν περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Επενδυτικό Σχέδιο (έργα πέρα από τα προϋπολογιζόμενα και εγκεκριμένα στο ΔΠΑ), με εξαίρεση έργα σύνδεσης Χρηστών, η εκ των υστέρων αξιολόγηση μπορεί να επικεντρώνεται τόσο στην ανάγκη όσο και στο κόστος της επένδυσης. Για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και εισφοράς αυτών των επενδύσεων στην αποδοτικότητα του συστήματος, η ΡΑΑΕΥ λαμβάνει υπόψη τις περιστάσεις που επικρατούσαν κατά τη στιγμή της επενδυτικής απόφασης και τους παράγοντες που εύλογα θα μπορούσαν να είχαν ληφθεί υπόψη κατά τη στιγμή που αναλήφθηκαν οι σχετικές κεφαλαιουχικές δαπάνες. Ο Διαχειριστής οφείλει να τεκμηριώνει επαρκώς το λόγο για τον οποίον οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες δεν θα μπορούσαν να προβλεφθούν κατά την ανάπτυξη του ΔΠΑ.
4. Χωρίς να περιορίζονται οι παράγοντες που δύναται να εξετάσει η ΡΑΑΕΥ κατά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των υλοποιημένων επενδύσεων, η ΡΑΑΕΥ δύναται να λάβει υπόψη:
 - i. Κατά πόσον οι δαπάνες συνδέονται με απαιτήσεις που είχε ορίσει η ΡΑΑΕΥ ή με απαιτήσεις σχετικών νόμων και κανονιστικών διατάξεων.
 - ii. Κατά πόσον εξετάστηκαν εναλλακτικοί τρόποι αντιμετώπισης των απαιτήσεων και αναγκών και δικαιολογημένα αποκλείστηκαν από το Διαχειριστή.
 - iii. Κατά πόσον ακολουθήθηκαν ορθές ή βέλτιστες πρακτικές από το Διαχειριστή.
 - iv. Κατά πόσον οι δαπάνες που σχετίζονται με βελτίωση δεικτών οι οποίοι ρυθμίζονται μέσω οικονομικών κινήτρων, κρίνονται αποτελεσματικές σε σχέση με τη βελτίωση που επιτυγχάνουν.
 - v. Εάν ο Διαχειριστής ενήργησε με σύνεση και σύννομα για την προμήθεια αγαθών, έργων και υπηρεσιών και με εύλογα χαμηλό κόστος, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον ακολουθήθηκε κατάλληλη ανταγωνιστική διαδικασία.
 - vi. Εάν ο χρόνος κατασκευής ήταν κατάλληλος λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα και την προβλεπόμενη ζήτηση και την Ποιότητα Ενέργειας.

5. Η ΡΑΑΕΥ κατόπιν επανεξέτασης και αξιολόγησης των επενδύσεων διαβιβάζει τις παρατηρήσεις της στον Διαχειριστή για να υποβάλλει τυχόν σχόλια εντός τασσόμενης προθεσμίας.
6. Εάν, μετά από διαβούλευση με το Διαχειριστή, η ΡΑΑΕΥ διαπιστώσει ότι ορισμένες δαπάνες δεν πληρούν τα κριτήρια των παραγράφων 2 και 4 του παρόντος άρθρου, προβαίνει σε απομείωση της αξίας της επένδυσης που θα προστεθεί στη ΡΠΒ κατά το ποσό που αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο των δαπανών αυτών.

Άρθρο 16

Υπολογισμός Απόδοσης επί της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης

1. Το εκατοστιαίο ποσοστό απόδοσης επί της ΡΠΒ (r_{RPB}) είναι ενιαίο για όλη τη διάρκεια της ΡΠ (με την επιφύλαξη του άρθρου 18, παρ. 1) και υπολογίζεται βάσει του Μεσοσταθμικού Κόστους Κεφαλαίου σε ονομαστικούς προ-φόρων όρους ($WACC_{pre-tax,nominal}$) σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$WACC_{pre-tax,nominal} = g \times r_d + (1 - g) \times r_e / (1 - t)$$

Όπου:

- g** συντελεστής δανειακής επιβάρυνσης (gearing ratio)
- ra** κόστος δανειακών κεφαλαίων (cost of debt)
- re** κόστος ιδίων κεφαλαίων μετά φόρων, ονομαστικό (cost of equity, post-tax nominal)
- t** ο φορολογικός συντελεστής (corporate tax rate) επί των κερδών που ισχύει για το πρώτο έτος της ΡΠ.

2. **Συντελεστής δανειακής επιβάρυνσης (gearing ratio).** Το επίπεδο του συντελεστή που θα χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό του Μεσοσταθμικού Κόστους Κεφαλαίου καθορίζεται από τη ΡΑΑΕΥ πριν από κάθε ΡΠ. Ο συντελεστής καθορίζεται με βάση την εκτίμηση της ΡΑΑΕΥ για μια αποτελεσματική χρηματοδοτική δομή και δύναται να διαφοροποιείται από τον πραγματικό λόγο των Δανειακών Κεφαλαίων προς το σύνολο των ιδίων και Δανειακών Κεφαλαίων του Διαχειριστή, ήτοι αποτελεί ιδεατό συντελεστή δανειακής επιβάρυνσης (notional gearing ratio).
3. Ο ιδεατός συντελεστής δανειακής επιβάρυνσης, με εξαίρεση την πρώτη ΡΠ (όπου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22, παρ.1), θα κυμαίνεται σε ένα εύρος από 45% έως 60%. Ειδικότερα για την ΕΠΒ_{II} του άρθρου 19 ο ιδεατός συντελεστής δανειακής επιβάρυνσης θα κυμαίνεται σε ένα εύρος από 60% έως 80%.
4. Κατά τον καθορισμό του ιδεατού συντελεστή δανειακής επιβάρυνσης μέσα στο εύρος της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, η ΡΑΑΕΥ λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:
 - i. Τον καθορισμό ενός συντελεστή που δεν οδηγεί και δεν δύναται να οδηγήσει σε δυσκολίες χρηματοδότησης της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας Μεταφοράς ή σε κόστος χρηματοδότησης που δημιουργεί άδικη επιβάρυνση για τους Χρήστες του Συστήματος, λαμβάνοντας υπόψη το επενδυτικό πρόγραμμα του Διαχειριστή.
 - ii. Τον συντελεστή δανειακής επιβάρυνσης που εφαρμόζεται σε άλλες ρυθμιζόμενες εταιρίες του ενεργειακού τομέα στην Ελλάδα.

- iii. Την ευρωπαϊκή πρακτική και αποφάσεις ρυθμιστικών αρχών σε χώρες που έχουν παρόμοιο ρυθμιστικό πλαίσιο και οικονομικά περιβάλλοντα με αυτά της Ελλάδας.
5. Σε κάθε περίπτωση και για λόγους διασφάλισης της κεφαλαιακής επάρκειας της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας Μεταφοράς, ο λόγος των Δανειακών Κεφαλαίων προς το σύνολο των Ιδίων και Δανειακών Κεφαλαίων του για το σύνολο των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή δεν θα πρέπει να λαμβάνει τιμή μεγαλύτερη του 0,7.
 6. **Κόστος δανειακών κεφαλαίων (cost of debt).** Το προβλεπόμενο κόστος δανεισμού ισούται με την απόδοση επένδυσης χωρίς κίνδυνο (η οποία δύναται να διαφοροποιείται από αυτή που χρησιμοποιείται για το κόστος ιδίων κεφαλαίων) συν ένα περιθώριο δανειακού κινδύνου (debt premium). Το περιθώριο δανειακού κινδύνου είναι το εκτιμώμενο ασφάλιστρο έναντι της απόδοσης χωρίς κίνδυνο που απαιτείται να πληρώσει ο Διαχειριστής για τη χρηματοδότησή του και αντικατοπτρίζει τους πρόσθετους κινδύνους του Διαχειριστή, λαμβάνοντας υπόψη την πιστοληπτική του αξιολόγηση (εάν αξιολογείται) και το συντελεστή δανειακής επιβάρυνσης.
 7. Για τον υπολογισμό του περιθωρίου δανειακού κινδύνου, η ΡΑΑΕΥ λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:
 - i. Το ιστορικό κι εκτιμώμενο σταθμισμένο κόστος των δανειακών κεφαλαίων του Διαχειριστή για τη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Μεταφοράς ως προς το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων.
 - ii. Την ιστορική (5-10 χρόνια) μέση απόδοση σε μεσαία έως μακροχρόνια εταιρικά ομόλογα που εκδόθηκαν από εταιρείες του ενεργειακού κλάδου, στην Ελλάδα και στην Ευρώπη γενικότερα, οι οποίες αντιμετωπίζουν παρόμοια επιχειρηματικά και ρυθμιστικά περιβάλλοντα, καθώς και κινδύνους, και έχουν παρόμοιες πιστοληπτικές αξιολογήσεις με του Διαχειριστή. Επιπροσθέτως, λαμβάνονται υπόψη εκτιμήσεις του δανειακού κινδύνου των εταιρειών με άμεση ή έμμεση εταιρική σχέση με τον Διαχειριστή.
 - iii. Αξιολογήσεις για άλλες ρυθμιζόμενες εταιρίες στους κλάδους της ενέργειας και των υποδομών στην Ελλάδα.
 8. **Κόστος ιδίων κεφαλαίων μετά φόρων, ονομαστικό (cost of equity post-tax, nominal).** Το εκτιμώμενο κόστος ιδίων κεφαλαίων (r_e) της Δραστηριότητας Μεταφοράς υπολογίζεται σε ονομαστικές τιμές μετά από φόρους σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$r_e - \text{post-tax, nominal} = r_f + \beta_{\text{equity}} \times \text{MRP} + \text{CRP}$$

Όπου:

r_f απόδοση επένδυσης χωρίς κίνδυνο (risk-free rate)

β_{equity} συντελεστής συστηματικού κινδύνου βήτα (beta factor)

MRP ασφάλιστρο κινδύνου της Αγοράς (Market Risk Premium)

CRP ασφάλιστρο κινδύνου της Χώρας (Country Risk Premium).

9. **Απόδοση επένδυσης χωρίς κίνδυνο (risk-free rate).** Για τον καθορισμό της απόδοσης χωρίς κίνδυνο, η ΡΑΑΕΥ λαμβάνει υπόψη κυρίως τις ιστορικές και τρέχουσες αποδόσεις των 10ετών κρατικών ομολόγων κρατών-μελών της Ευρωζώνης και ιδίως του 10ετούς κρατικού ομολόγου εκείνου του κράτους-μέλους της Ευρωζώνης με τη χαμηλότερη απόδοση. Συγκεκριμένα, κατά την εξέταση της παραμέτρου αυτής λαμβάνονται υπόψη:
 - i. ιστορικά δεδομένα για τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων,

- ii. προσωρινές ή ειδικές περιστάσεις (ενδεικτικά, και χωρίς περιορισμό, οι ενέργειες των νομισματικών αρχών, όπως η ποσοτική χαλάρωση και άλλες νομισματικές πολιτικές) οι οποίες επηρεάζουν την υπολογιζόμενη απόδοση χωρίς κίνδυνο.
10. **Συντελεστής συστηματικού κινδύνου βήτα (beta factor).** Αφορά στο συντελεστή μεταβλητότητας (ευαισθησίας) της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του Διαχειριστή σε σύγκριση με την Αγορά. Η εκτίμηση του συντελεστή λαμβάνει υπόψη:
- i. Ιστορικά δεδομένα για τη συνδιακύμανση της επίδοσης της μετοχής της μητρικής εταιρίας του Διαχειριστή, ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ, και της επίδοσης του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, για τουλάχιστον τα τελευταία πέντε έτη με εξαίρεση την ΡΠ 2022-2025 όπου υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22, παρ. 1) .
 - A) Ο εκτιμώμενος συντελεστής beta πρέπει να προσαρμόζεται ώστε να αντικατοπτρίζει τον συστηματικό κίνδυνο που σχετίζεται μόνο με τον Διαχειριστή.
 - B) Ο απευθείας εκτιμώμενος συντελεστής beta πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να αντικατοπτρίζει τον ιδεατό συντελεστή δανειακής επιβάρυνσης.
 - ii. Τις τιμές του συντελεστή αυτού για αντίστοιχες με το Διαχειριστή εταιρίες του εξωτερικού, προσαρμοσμένο για τα διαφορετικά επίπεδα δανειακής επιβάρυνσης και λαμβάνοντας υπόψη το συστηματικό κίνδυνο του Διαχειριστή σε σχέση με τις συγκρινόμενες εταιρίες.
 - iii. Τους συντελεστές που καθορίζονται από ρυθμιστικές αρχές σε χώρες με παρόμοια ρυθμιστικά πλαίσια και επιχειρηματικούς κινδύνους στην Ευρώπη.
11. **Ασφάλιστρο κινδύνου της Αγοράς (Market Risk Premium).** Αφορά στο περιθώριο απόδοσης (κινδύνου) της Αγοράς με βάση τόσο ιστορικά στοιχεία όσο και μελλοντικές εκτιμήσεις της εξέλιξης των αποδόσεων της κεφαλαιαγοράς έναντι των κρατικών ομολόγων. Για τον καθορισμό του, η ΡΑΑΕΥ λαμβάνει υπόψη ιστορικά και τρέχοντα στοιχεία χρηματιστηριακών αγορών, καθώς και εκτιμήσεις άλλων ρυθμιστικών αρχών σε χώρες με παρόμοιο ρυθμιστικό πλαίσιο και ειδικές εκθέσεις έγκυρων διεθνών οργανισμών (ενδεικτικά, Council of European Energy Regulators – CEER, ή Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας - ACER). Επίσης, δύναται να λαμβάνονται υπόψη στοιχεία από σχετικές εκθέσεις αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών οίκων, πανεπιστημίων, καθώς και από σχετική διεθνή βιβλιογραφία.
12. **CRP (ασφάλιστρο κινδύνου της Χώρας – Country Risk Premium).** Αφορά σε παράγοντα που προστίθεται στον καθιερωμένο τύπο του «Capital Asset Pricing Model» (CAPM), προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τυχόν σημαντικοί κίνδυνοι που προκύπτουν για τον Διαχειριστή από αβεβαιότητες στην ελληνική οικονομία. Για τον καθορισμό της τιμής του παράγοντα αυτού, η ΡΑΑΕΥ δύναται να λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:
- i. τις τρέχουσες αλλά και τις ιστορικές τιμές του 10ετούς ελληνικού κρατικού ομολόγου και το περιθώριο απόκλισης αυτού συγκριτικά με αντίστοιχης διάρκειας κρατικά ομόλογα κρατών-μελών της Ευρωζώνης και ιδίως του 10ετούς κρατικού ομολόγου εκείνου του κράτους-μέλους της Ευρωζώνης με τη χαμηλότερη απόδοση που συνεξετάζεται μεταξύ άλλων παραμέτρων για τον προσδιορισμό της απόδοσης χωρίς κίνδυνο (r_f),
 - ii. τις τρέχουσες αλλά και τις ιστορικές τιμές στις χρηματοπιστωτικές αγορές για ομόλογα που εκδίδονται από εταιρικές οντότητες στην Ελλάδα, στο πλαίσιο

- αξιολόγησης ενός συνολικά εύλογου κόστους ιδίων κεφαλαίων που λαμβάνει υπόψη και τους κινδύνους από τις αβεβαιότητες στην ελληνική οικονομία
- iii. τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ρυθμιστικού πλαισίου και της μεθοδολογίας εσόδου και κατά πόσο αυτά ενδέχεται να επηρεάζουν την έκθεση του Διαχειριστή σε αυτούς τους κινδύνους, και
 - iv. στοιχεία από σχετικές εκθέσεις αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών οίκων, πανεπιστημίων, καθώς και από σχετική διεθνή βιβλιογραφία.
13. Διευκρινίζεται ότι το εκατοστιαίο ποσοστό απόδοσης επί της ΡΠΒ που προσδιορίζεται βάσει του παρόντος άρθρου, δύναται να επαναπροσδιορίζεται στο πλαίσιο υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου, σύμφωνα με το άρθρο 19.

Άρθρο 17

Έργα Μείζονος Σημασίας – Ειδική Περιουσιακή Βάση - Απόδοση

1. Για έργα που έχουν χαρακτηριστεί βάσει εγκεκριμένου ΔΠΑ ως Έργα Μείζονος Σημασίας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην υποενότητα 8.3 του ΚΔΕΣΜΗΕ, δύναται, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή και με απόφαση της ΡΑΑΕΥ να καθορίζονται ειδικοί όροι αναφορικά με τη διάρκεια των αποσβέσεων, το εγκεκριμένο ύψος της απόδοσης και όποια άλλη παράμετρο κριθεί αναγκαίο να διαφοροποιηθεί από το πλαίσιο που ισχύει βάσει του άρθρου 14 για τις λοιπές επενδύσεις. Το σύνολο αυτών των έργων συνθέτουν την Ειδική Περιουσιακή Βάση (ΕΠΒ) κάθε έτους *i* της ΡΠ ή αποτελούν διακριτή ΕΠΒ σε επίπεδο έργου.
2. Για τα ανωτέρω Έργα Μείζονος Σημασίας, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ θα πρέπει να τηρεί διακριτό αρχείο παρακολούθησης των παγίων που υλοποιούνται από τις επενδύσεις αυτές, το οποίο θα πρέπει να περιέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για την αξία των παγίων και των αποσβέσεων επί αυτών (ετήσιων και σωρευτικών), βάσει των ειδικών όρων που έχουν εγκριθεί στην απόφαση της παρ. 1.
3. Για τις επενδύσεις που αφορούν σε Έργα Μείζονος Σημασίας σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΔΠΑ και την απόφαση της ΡΑΑΕΥ της παρ. 1 ισχύουν τα ακόλουθα:
 - i. Κατά το στάδιο της κατασκευής τους, υπολογίζονται τα απασχολούμενα κεφάλαια για τα έργα αυτά και αναγνωρίζεται μία εύλογη απόδοση βάσει ενός ειδικού κόστους κεφαλαίου ανάλογα με τις συγκεκριμένες συνθήκες κάθε τέτοιου έργου (ενδεικτικά, ένα κόστος κεφαλαίου που έχει υπολογιστεί με το κόστος δανεισμού για το συγκεκριμένο έργο και με τη συγκεκριμένη αναλογία δανειακών και ιδίων κεφαλαίων για το έργο αυτό, αν υφίσταται). Η απόδοση αυτή θα υπολογίζεται και θα αποδίδεται κατά τη διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου και δεν θα συμπεριλαμβάνεται στο τελικό κόστος του έργου. Για τα κεφάλαια του έτους *i* γίνεται η παραδοχή ότι επενδύονται στο μέσο του έτους *i*.
 - ii. Οι επενδύσεις εντάσσονται σε ΕΠΒ κατά το έτος εμπορικής λειτουργίας τους και από εκείνο το έτος λαμβάνουν το Μεσοσταθμικό Κόστος Κεφαλαίου υπολογιζόμενο σύμφωνα με το άρθρο 16 για τη σχετική ΡΠ. Για το έτος *i* γίνεται η παραδοχή ότι το έργο εντάσσεται σε εμπορική λειτουργία στο μέσο του έτους *i*.
 - iii. Εφόσον το έργο, ως Έργο Μείζονος Σημασίας, τεθεί σε εμπορική λειτουργία βάσει του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, δύναται να λαμβάνει πρόσθετη απόδοση από μηδέν (0) έως δύο (2) ποσοστιαίες μονάδες και για χρονικό διάστημα 4 έως 7 έτη, σύμφωνα με την απόφαση της ΡΑΑΕΥ της παρ.1, ως κίνητρο προς τον Διαχειριστή για την ανάληψη του κόστους υλοποίησης του

έργου αυτού και για την έγκαιρη ολοκλήρωσή του, λαμβάνοντας υπόψη το όφελος που συνολικά θα επιφέρει η υλοποίηση αυτού του έργου στους Χρήστες και αξιολογώντας την επίπτωση στις Χρεώσεις Χρήσης Συστήματος.

- iv. Εάν δεν επιτευχθεί το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης ενός Έργου Μείζονος Σημασίας, η ΡΑΑΕΥ θα προχωρήσει στην ενεργοποίηση του μηχανισμού αντικινήτρου που συνίσταται στην αποκλιμάκωση της πρόσθετης απόδοσης, απομειώνοντας το ποσοστό πρόσθετης απόδοσης έως 1% για κάθε έτος καθυστέρησης, εφόσον συμπληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του έτους καθυστέρησης, και χωρίς να μετατίθεται το αρχικά εγκεκριμένο χρονικό διάστημα χορήγησης της πρόσθετης απόδοσης, βάσει της απόφαση της ΡΑΑΕΥ της παρ. 1 απόφασης ΡΑΑΕΥ, πέραν του έτους ολοκλήρωσης και εμπορικής λειτουργίας που είχε αρχικά ληφθεί υπόψη στο εγκεκριμένο ΔΠΑ.
4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν για Έργα Μείζονος Σημασίας υπό τους ειδικούς όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 της ΡΑΑΕΥ έως την 31^η Δεκεμβρίου 2025. Από το 2026 και εφεξής, νέο Έργο Μείζονος Σημασίας δεν δύναται να είναι επιλέξιμο για πρόσθετη απόδοση (πέραν αυτής που προβλέπεται στο άρθρο 16) και θα υπάγεται στο πλαίσιο που ισχύει βάσει του άρθρου 14 για τις λοιπές επενδύσεις.

Άρθρο 18

1. Έργα σύνδεσης Χρηστών που εμπίπτουν το άρθρο 98 του Ν. 4951/2022, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 139 του ν. 5037/2023 Επενδύσεις οι οποίες υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 98 του Ν. 4951/2022, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 139 του ν. 5037/2023, και οι οποίες υλοποιούνται από Χρήστες εντάσσονται, κατά το τμήμα που βαρύνει τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, σε Ειδική Περιουσιακή Βάση (ΕΠΒ_χ).
2. Οι ανωτέρω επενδύσεις, παρακολουθούνται είτε εντός του ΡΜΠ είτε σε διακριτό αρχείο παρακολούθησης, με καταγραφή όλων των απαιτούμενων στοιχείων για την αξία παγίων και των αποσβέσεων επί αυτών (ετήσιων και σωρευτικών).
3. Για την ανωτέρω ΕΠΒ_χ αποδίδεται εύλογη απόδοση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΣΟΔΟ

Άρθρο 19

Απαιτούμενο Έσοδο

1. Ως Απαιτούμενο Έσοδο (RR) ορίζεται το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί μέσω Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος κατά τα οριζόμενα στην Ενότητα 9.0 του ΚΔΕΣΜΗΕ και υπολογίζεται για κάθε έτος i της ΡΠ με βάση την εξής σχέση:

$$RR_i = AR_i \pm K_i \pm P1_i \pm P2_i - P3_i \pm P4_i \pm P5_i \pm P6_i \pm P7_i \pm P8_i \pm RR_{GSH} \pm INF_i - LD_i - UP_i \pm INC_i$$

Όπου:

AR_i Το Επιτρεπόμενο Έσοδο (AR) αναφορικά με τη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Μεταφοράς για το έτος i της ΡΠ, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 της Μεθοδολογίας.

- K_i** Το κόστος έργων του ΕΣΜΗΕ (θετικό ή αρνητικό πρόσημο) που υλοποιούνται με χρηματοδότηση τρίτων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 108, παράγραφοι 7 & 8 του Νόμου ή με ειδικούς όρους που καθορίζονται σε σχετικές αποφάσεις της ΡΑΑΕΥ σύμφωνα με την υποενοότητα 8.12 του ΚΔΕΣΜΗΕ. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος *i* της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους *i*, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.
- P1_i** Το ποσό εκκαθάρισης λόγω υποανάκτησης ή υπερανάκτησης (θετικό ή αρνητικό πρόσημο αντίστοιχα) του Απαιτούμενου Εσόδου από την εφαρμογή των εγκεκριμένων Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος του Έτους Βάσης (το οποίο ορίζεται ως το έτος *i*-2) και που προκύπτει από διαφορές μεταξύ της προβλεπόμενης ζήτησης ή κατανάλωσης και της πραγματοποιηθείσας, σύμφωνα με το άρθρο 20. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος *i* της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους *i*, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5. Το ποσό της υποανάκτησης ή υπερανάκτησης δύναται να επιμερίζεται σε περισσότερα έτη εντός της ΡΠ ή και πέραν αυτής, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο λόγω του σημαντικού μεγέθους αυτής και για σκοπούς εξομάλυνσης και αποφυγής σημαντικών διακυμάνσεων των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος μεταξύ των ετών της ΡΠ. Στην περίπτωση αυτή, τα ποσά επιμερίζονται μεταξύ των ετών της ΡΠ ή και πέραν αυτής και λαμβάνεται υπόψη ο εκτιμώμενος πληθωρισμός για κάθε έτος *i* της ΡΠ.
- P2_i** Το ποσό εκκαθάρισης λόγω αποκλίσεων από το εγκεκριμένο Επιτρεπόμενο Έσοδο του Έτους Βάσης (*i*-2) ως προς τις αποσβέσεις και την εγκεκριμένη απόδοση επί απασχολούμενων κεφαλαίων λόγω υπερεπένδυσης ή υποεπένδυσης (θετικό ή αρνητικό πρόσημο), στα απολογιστικά μεγέθη των αποσυρόμενων παγίων, μετά από εισήγηση του Διαχειριστή κατά το άρθρο 20, καθώς και σε αποκλίσεις μεταξύ του εκτιμώμενου και απολογιστικού πληθωρισμού ως προς το Κεφάλαιο Κίνησης. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος *i* της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους *i*, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5. Για τον καθορισμό των αποσβέσεων του Έτους Βάσης απολογιστικά (ex-post), λαμβάνονται υπόψη:
- i. Οι αποσβέσεις των νέων παγίων του Έτους Βάσης, οι οποίες υπολογίζονται με την παραδοχή ότι επενδύονται στο μέσο του εν λόγω έτους και με τα εν λόγω ποσά να προκύπτουν από το ΡΜΠ.
 - ii. Οι αποσβέσεις των υπόλοιπων παγίων, οι οποίες προκύπτουν απολογιστικά από το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων.
- Σε κάθε περίπτωση, δεν εκκαθαρίζονται υπερβάσεις του εγκεκριμένου προϋπολογισμού επενδύσεων, οι οποίες σχετίζονται με βελτίωση δεικτών που ρυθμίζονται μέσω οικονομικών κινήτρων. Επίσης, οι εκκαθαρίσεις έχουν προσωρινό χαρακτήρα και δύναται να τροποποιηθούν και να οριστικοποιηθούν μετά την ολοκλήρωση της εκ των υστέρων αξιολόγησης των επενδύσεων σύμφωνα με το άρθρο 15, για την περίοδο στην οποία ανήκει το Έτος Βάσης (*i*-2).
- P3_i** Το ποσό από τα Δικαιώματα Χρήσης των Διασυνδέσεων που περιλαμβάνονται στο Λογαριασμό Ειδικού Αποθεματικού Λ-Ε (υποενοότητα 11.11 του ΚΔΕΣΜΗΕ) και αποφασίζεται από τη ΡΑΑΕΥ να διατεθεί για τη

μείωση του Απαιτούμενου Εσόδου, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα άρθρα 19§3 και 19§4 του Κανονισμού 943/2019, μετά την αφαίρεση του κόστους των γραφείων δημοπρασιών για την παροχή υπηρεσιών αναφορικά με την εκχώρηση δικαιωμάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στις Διασυνδέσεις του ΕΣΜΗΕ με όμορες χώρες. Το κόστος αυτό αφορά σε απολογιστικά στοιχεία της ίδιας χρονικής περιόδου με την περίοδο αναφοράς των εσόδων από Δικαιώματα Χρήσης των Διασυνδέσεων. Στην εν λόγω παράμετρο και με διακριτή αναφορά στις αποφάσεις έγκρισης του Απαιτούμενου Εσόδου, συμπεριλαμβάνονται και τυχόν έσοδα από Έκτακτες Εισαγωγές Περίσσειας Ενέργειας, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Λογαριασμό Λ-Β (υποενοότητα 11.8 του ΚΔΕΣΜΗΕ).

- P4_i** Το ποσό που προκύπτει από τη συμμετοχή στο Μηχανισμό Αντιστάθμισης μεταξύ Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς για τη συνιστώσα της χρήσης των υποδομών σε προηγούμενα έτη, το οποίο αντιστοιχεί σε χρέωση ή πίστωση (θετικό ή αρνητικό πρόσημο) για το Διαχειριστή του Συστήματος και το οποίο επιπρόσθετα απομειώνεται ή επαυξάνεται με τυχόν ανάκτηση κόστους κατά την υποενοότητα 7.17 παράγραφος (2) του ΚΔΕΣΜΗΕ.
- P5_i** Το ποσό εκκαθάρισης λόγω αποκλίσεων από το εγκεκριμένο Επιτρεπόμενο Έσοδο του Έτους Βάσης (i-2) ως προς τις μη ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες (θετικό ή αρνητικό πρόσημο), μετά από εισήγηση του Διαχειριστή κατά το άρθρο 20 και βάσει σχετικού ελέγχου της ΡΑΑΕΥ. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος i της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους i, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.
- P6_i** Το ποσό εκκαθάρισης (θετικό ή αρνητικό πρόσημο) λόγω αποκλίσεων μεταξύ των εκτιμώμενων και των απολογιστικών εσόδων του Έτους Βάσης (i-2) από άλλες ρυθμιζόμενες ή μη Δραστηριότητες, που παρέχονται από τον Διαχειριστή, καθώς και τυχόν επιδοτήσεις που αφορούν σε εκμετάλλευση και γενικά κάθε έσοδο του Διαχειριστή από λοιπές δραστηριότητες, ρυθμιζόμενες ή μη, το κόστος των οποίων δεν διαχωρίζεται λογιστικά και έχει συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου βάσει της παρ. 1 του άρθρου 7. Η προσαρμογή πραγματοποιείται μετά από εισήγηση του Διαχειριστή κατά το άρθρο 20 και βάσει σχετικού ελέγχου της ΡΑΑΕΥ. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος i της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους i, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.
- P7_i** Το ποσό προς τακτοποίηση λόγω των διαφορών που προκύπτουν στο Επιτρεπόμενο Έσοδο του Έτους Βάσης (i-2), λόγω επαναπροσδιορισμού της εύλογης απόδοσης εντός της Ρυθμιστικής Περιόδου, λόγω σημαντικής αλλαγής στην επιμέρους τιμή της παραμέτρου t (φορολογικός συντελεστής) της παρ. 1 του άρθρου 16. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος i της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους i, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.
- P8_i** Το ποσό εκκαθάρισης (θετικό ή αρνητικό πρόσημο) λόγω αποκλίσεων από το εγκεκριμένο Επιτρεπόμενο Έσοδο του Έτους Βάσης (i-2) ως προς τις Ελεγχόμενες Λειτουργικές Δαπάνες λόγω μη μόνιμων εξοικονομήσεων ή γεγονότων ανωτέρας βίας, μετά από εισήγηση του Διαχειριστή κατά το άρθρο 20 της παρούσας Μεθοδολογίας και βάσει σχετικού ελέγχου της ΡΑΑΕΥ. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το

έτος i της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους i , σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 της παρούσας Μεθοδολογίας.

RR_{GSI} Το ποσό του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή της Γραμμής Διασύνδεσης (ΓΔ) του ΕΚΕ 2.6.2, για το μέρος του κόστους που αντιστοιχεί στην Ελλάδα, το οποίο ανακτάται από τις Χρεώσεις Χρήσης Συστήματος ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με την μεθοδολογία υπολογισμού του Επιτρεπόμενου και Απαιτούμενου εσόδου του Διαχειριστή της Γραμμής Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος ΕΚΕ 2.6.2 – Ηλεκτρική Διασύνδεση Κύπρου (Κοφινού) και Ελλάδας (Κορακιά - Κρήτη) και την από 10.10.2017 κοινή απόφαση των Ρυθμιστικών Αρχών για επιμερισμό του κόστους του έργου (CBCA), όπως είναι σε ισχύ.

INF_i Το ποσό προς τακτοποίηση λόγω των διαφορών που προκύπτουν στο Επιτρεπόμενο Έσοδο του Έτους Βάσης ($i-2$) λόγω διαφοράς μεταξύ του εκτιμώμενου και πραγματικού πληθωρισμού (βάσει των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ) για το εν λόγω έτος. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος i της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους i , σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.

LD_i Το ποσό από την ενεργοποίηση του μηχανισμού αντικινήτρων μη έγκαιρης υλοποίησης για μεγάλα έργα επενδύσεων (άνω των 50 εκ. €), εξαιρουμένων των Έργων Μείζονος Σημασίας που περιγράφονται στο άρθρο 17. Το επίπεδο του ενεργοποιούμενου αντικινήτρου καθορίζεται από τη ΡΑΑΕΥ ανά περίπτωση, με βάση την εξέταση διαφόρων παραγόντων, όπως ενδεικτικά, την εκτίμηση των πιθανών ζημιών για τους Χρήστες λόγω της καθυστέρησης του συγκεκριμένου έργου (συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των εκτιμώμενων από τον Διαχειριστή ωφελειών του έργου, κατά την έγκρισή του), τις ρήτρες καθυστέρησης τις οποίες ο Διαχειριστής διαπραγματεύεται και συνάπτει με τους αναδόχους των έργων, καθώς και σημεία αναφοράς του κατασκευαστικού κλάδου για ρήτρες καθυστέρησης σε παρόμοια έργα. Επιπλέον, η ενεργοποίηση του μηχανισμού αντικινήτρων μη έγκαιρης υλοποίησης γίνεται με βάση τα ακόλουθα:

- i. Το επίπεδο του ενεργοποιούμενου αντικινήτρου για το εκάστοτε έργο, καθώς και οι λοιποί σχετικοί όροι (όπως ενδεικτικά, χρονικά ορόσημα απαιτούμενων εργασιών και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και θέσης του έργου σε λειτουργία) καθορίζονται εκ των προτέρων με απόφαση της ΡΑΑΕΥ.
- ii. Η σχετική ενεργοποίηση λαμβάνει χώρα αφού δοθεί έγκαιρη ειδοποίηση στον Διαχειριστή, όπου επισημαίνεται η καθυστέρηση και ζητούνται οι απαραίτητες διευκρινίσεις εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, και εφόσον στοιχειοθετείται ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε υπαιτιότητα του Διαχειριστή.
- iii. Ακολουθείται μια προσέγγιση που επιτρέπει εύλογες αλλαγές στο χρονοδιάγραμμα του έργου, στην περίπτωση που αυτό θα διευκόλυne την εμπρόθεσμη θέση του σε λειτουργία, στην οποία περίπτωση τυχόν απομειώσεις που έχουν ενδιάμεσα επιβληθεί, κατόπιν ενεργοποίησης του μηχανισμού αντικινήτρου, επιστρέφονται στον Διαχειριστή άτοκα.
- iv. Καθορίζεται με βάση μία μηνιαία τιμή, με την προϋπόθεση ενός προκαθορισμένου συνολικού ανώτατου ετήσιου ορίου ανά έργο το οποίο ισούται με το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού εγκεκριμένου κόστους του συγκεκριμένου έργου.

- v. Η αξία του αντικινήτρου διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος i της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους i , σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.

UP_i Το ποσοστό των καθαρών κερδών από Μη Ρυθμιζόμενες Υπηρεσίες, το οποίο μεταφέρεται προς όφελος των Χρηστών του ΕΣΜΗΕ. Το ποσοστό του καθαρού κέρδους του Διαχειριστή από Μη Ρυθμιζόμενες Υπηρεσίες προσδιορίζεται σε:

- i. Ένα ποσοστό από είκοσι τοις εκατό (20%) έως πενήντα τοις εκατό (50%) επί των καθαρών κερδών, για τις Μη Ρυθμιζόμενες Υπηρεσίες που παρέχονται από τον Διαχειριστή χωρίς να απαιτείται η χρήση παγίων που έχουν ενταχθεί στη ΡΠΒ του ΕΣΜΗΕ, αλλά ούτε και πρόσθετες νέες επενδύσεις. Το ποσοστό αυτό μεταφέρεται προς όφελος των Χρηστών του ΕΣΜΗΕ, απομειώνοντας το σχετικό Απαιτούμενο Έσοδο της Μεταφοράς του έτους i . Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος i της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους i , σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.
- ii. Ένα ποσοστό από μηδέν (0%) έως είκοσι τοις εκατό (20%) επί των καθαρών κερδών, για τις Μη Ρυθμιζόμενες Υπηρεσίες που παρέχονται από τον Διαχειριστή χωρίς να απαιτείται η χρήση παγίων που έχουν ήδη ενταχθεί στη ΡΠΒ του ΕΣΜΗΕ, αλλά η παροχή των οποίων απαιτεί νέες επενδύσεις, οι οποίες δεν θα ενταχθούν στη ΡΠΒ του ΕΣΜΗΕ. Το ποσοστό αυτό μεταφέρεται προς όφελος των Χρηστών του ΕΣΜΗΕ, απομειώνοντας το σχετικό Επιτρεπόμενο Έσοδο της Μεταφοράς του έτους i . Το συγκεκριμένο ποσοστό εντός του εύρους από μηδέν τοις εκατό (0%) έως και είκοσι τοις εκατό (20%), καθορίζεται αναλόγως του είδους της υπηρεσίας μετά από σχετική απόφαση της ΡΑΑΕΥ, η οποία εκδίδεται μετά από εξέταση του αιτήματος που υποβάλλει ο Διαχειριστής, με επίκληση των ειδικών λόγων που δικαιολογούν την διαφορετική μεταχείριση της υπηρεσίας αυτής ως προς το συγκεκριμένο ποσοστό. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος i της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους i , σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.

INC_i Το ποσό που προκύπτει προς ενσωμάτωση στο Απαιτούμενο Έσοδο του έτους i ως αποτέλεσμα από την εφαρμογή κινήτρων για τη διασφάλιση της αποδοτικής και ασφαλούς λειτουργίας του Συστήματος και του Διαχειριστή, της ευστάθειας του Συστήματος, καθώς και της αξιοπιστίας, ποιοτικής και συνεχούς παροχής ηλεκτρικής ενέργειας για μία περίοδο, λαμβάνοντας υπόψη δείκτες απόδοσης οι οποίοι καθορίζονται και εξειδικεύονται σε ειδικό εγχειρίδιο που εκδίδει η ΡΑΑΕΥ. Το ποσό προς ενσωμάτωση στο Απαιτούμενο Έσοδο υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία όπως εκάστοτε καθορίζεται στο εγχειρίδιο ή σε ειδική απόφαση της ΡΑΑΕΥ και στην Απόφαση έγκρισης του Απαιτούμενου Εσόδου. Το ποσό δύναται να έχει θετική (αύξηση) ή αρνητική (μείωση) ή μηδενική επίπτωση στο έσοδο του Διαχειριστή. Η εν λόγω παράμετρος διαμορφώνεται σε τρέχουσες αξίες για το έτος i της ΡΠ, λαμβάνοντας υπόψη το ΜΔΤΚ μεταξύ του Έτους Βάσης και του έτους i , σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και διαθέσιμες εκτιμήσεις, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.

2. Το Απαιτούμενο Έσοδο για κάθε έτος της ΡΠ ανακτάται σύμφωνα με τις διατάξεις της ενότητας 9.0 του ΚΔΕΣΜΗΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΣΟΔΟΥ ΚΙ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Άρθρο 18

Διαδικασία Κατάρτισης του Επιτρεπόμενου Εσόδου και του Απαιτούμενου Εσόδου

1. Ο υπολογισμός του Επιτρεπόμενου Εσόδου πραγματοποιείται το έτος πριν την έναρξη της ΡΠ (Έτος Υπολογισμού). Για τον υπολογισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου κάθε έτους *i* της ΡΠ, ο Διαχειριστής υποβάλλει έως την 30^η Ιουνίου του έτους που προηγείται του Έτους Υπολογισμού (Έτος Υποβολής), μεταξύ άλλων, τα παρακάτω στοιχεία στη ΡΑΑΕΥ:
 - i. Επιχειρησιακό Σχέδιο, με αναλυτικές εκτιμήσεις των παραμέτρων που συνθέτουν το Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή για κάθε έτος *i* της ΡΠ διακριτά, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παρούσα Μεθοδολογία. Μεταξύ των στοιχείων αυτών, πρέπει να υπάρχει αναλυτική εισήγηση για το αιτούμενο ποσοστό απόδοσης (βάσει της μεθοδολογίας WACC σύμφωνα με το άρθρο 16), συνοδευόμενη από ανάλυση των επιμέρους παραμέτρων που το συνθέτουν. Ειδικά στην περίπτωση των Έργων Μείζονος Σημασίας που εντάχθηκαν ως επενδύσεις στη ΡΠΒ πριν την έναρξη της ΡΠ, υποβάλλονται αναλυτικά στοιχεία ως προς το κόστος των απασχολούμενων κεφαλαίων (ιδίων και δανειακών), προκειμένου να επαναξιολογηθεί το ήδη εγκεκριμένο ποσοστό απόδοσης. Οι ανωτέρω εκτιμήσεις γίνονται με βάση τις τρέχουσες τιμές του Έτους Υπολογισμού.
 - ii. Απολογιστικά στοιχεία των ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών μέχρι και το δεύτερο έτος πριν το Έτος Υπολογισμού, καθώς και εκτιμήσεις για το έτος που προηγείται του Έτους Υπολογισμού, μαζί με τεκμηρίωση των παραμέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 9, παρ. 4.
 - iii. Το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων και τις καταστάσεις των ΕΠΒ των άρθρων 17 και 18, όπως αυτά έχουν καταρτιστεί στην τελευταία κλειόμενη χρήση κατά το χρόνο υποβολής των στοιχείων (δηλ. το δεύτερο έτος πριν το Έτος Υπολογισμού), συνοδευόμενο από πρόσθετα στοιχεία αναγκαία για τη διαμόρφωση της αξίας της ΡΠΒ που λαμβάνεται υπόψη για το Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή (εκτιμώμενο ύψος επενδύσεων για τα δύο τελευταία έτη της προηγούμενης ΡΠ, νέες επενδύσεις, αρχείο Συμμετοχών και Επιχορηγήσεων, αρχείο Αποσύρσεων, κλπ.).
 - iv. Προϋπολογιστικά στοιχεία για το ποσό που προκύπτει από έσοδα του Διαχειριστή από λοιπές, Ρυθμιζόμενες και μη Δραστηριότητες, στην περίπτωση που τα απασχολούμενα κεφάλαια και οι λειτουργικές δαπάνες αυτών των μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων έχουν συμπεριληφθεί στις ως άνω εκτιμήσεις.
2. Για τον υπολογισμό του Απαιτούμενου Εσόδου κάθε έτους *i* της ΡΠ, καθώς και για την παρακολούθηση της εξέλιξης των μεγεθών, ο Διαχειριστής υποβάλλει έως την 30^η Απριλίου κάθε έτους, τα παρακάτω στοιχεία στη ΡΑΑΕΥ:

- i. Απολογιστικά στοιχεία για το κόστος έργων του ΕΣΜΗΕ που υλοποιούνται με χρηματοδότηση τρίτων κατά το έτος i-2 για τον καθορισμό του σχετικού ποσού εκκαθάρισης του Απαιτούμενου Εσόδου (παράμετρος **K_i**).
- ii. Απολογιστικά στοιχεία της διαφοράς μεταξύ του ποσού που εισέπραξε ο Διαχειριστής του Συστήματος από Χρεώσεις Χρήσης Συστήματος και του εγκεκριμένου Απαιτούμενου Εσόδου Συστήματος κατά το έτος i-2 (παράμετρος **P1_i**).
- iii. Πλήρη και αναλυτικά στοιχεία για τον υπολογισμό της απόκλισης του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή κατά το έτος i-2 λόγω απόκλισης από τις προϋπολογιζόμενες επενδύσεις και τεκμηριωμένη εισήγηση για τον καθορισμό του σχετικού ποσού εκκαθάρισης του Απαιτούμενου Εσόδου (παράμετρος **P2_i**).
- iv. Απολογιστικά στοιχεία για το ποσό που προκύπτει από έσοδα του Διαχειριστή από τα Δικαιώματα Χρήσης των Διασυνδέσεων που περιλαμβάνονται στο Λογαριασμό Ειδικού Αποθεματικού Λ-Ε (άρθρο 11.11 του ΚΔΕΣΜΗΕ) κατά το έτος i-2 για τον καθορισμό του σχετικού ποσού εκκαθάρισης του Απαιτούμενου Εσόδου (παράμετρος **P3_i**).
- v. Απολογιστικά στοιχεία για το ποσό που προκύπτει από τη συμμετοχή στο Μηχανισμό Αντιστάθμισης μεταξύ Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς για τη συνιστώσα της χρήσης των υποδομών κατά το έτος i-2 και τεκμηριωμένη εισήγηση για τον καθορισμό του σχετικού ποσού εκκαθάρισης του Απαιτούμενου Εσόδου (παράμετρος **P4_i**).
- vi. Πλήρη και αναλυτικά στοιχεία για τον υπολογισμό της απόκλισης του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή κατά το έτος i-2 λόγω απόκλισης από τις προϋπολογιζόμενες μη ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες καθώς και δαπάνες που αφορούν σε σχηματισμένες προβλέψεις οι οποίες εξοδοποιούνται και τεκμηριωμένη εισήγηση για τον καθορισμό του σχετικού ποσού εκκαθάρισης του Απαιτούμενου Εσόδου (παράμετρος **P5_i**).
- vii. Απολογιστικά στοιχεία για το ποσό που προκύπτει από έσοδα του Διαχειριστή από λοιπές δραστηριότητες, στην περίπτωση που οι λειτουργικές δαπάνες αυτών των λοιπών δραστηριοτήτων έχουν συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή (παράμετρος **P6_i**).
- viii. Πλήρη και αναλυτικά στοιχεία για τον υπολογισμό της απόκλισης του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή κατά το έτος i-2 λόγω σημαντικής αλλαγής στο φορολογικό συντελεστή καθώς και τεκμηριωμένη εισήγηση για τον καθορισμό του σχετικού ποσού εκκαθάρισης του Απαιτούμενου Εσόδου (παράμετρος **P7_i**).
- ix. Απολογιστικά στοιχεία για τις ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες κατά το έτος i-2 συνοδευόμενα από τεκμηρίωση ότι: α) οι αποκλίσεις μεταξύ των εκτιμώμενων και απολογιστικών δαπανών αποτελούν μόνιμες αλλαγές και δεν αφορούν σε μη επαναλαμβανόμενα γεγονότα μέσα στο έτος i-2, και β) τυχόν υπερβάσεις σε συγκεκριμένες κατηγορίες Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών λόγω γεγονότων ανωτέρας βίας για τον καθορισμό του σχετικού ποσού εκκαθάρισης του Απαιτούμενου Εσόδου (παράμετρος **P8_i**).
- x. Το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων και την κατάσταση της Ειδικής Περιουσιακής Βάσης, όπως αυτά έχουν καταρτιστεί για την τελευταία κλειόμενη χρήση (έτος), συνοδευόμενα από αρχεία αναγκαία για τη διαμόρφωση της αξίας της ΡΠΒ (αρχείο Συμμετοχών και Επιχορηγήσεων, αρχείο Αποσύρσεων, κλπ.).

- xι. Απολογιστικά στοιχεία των παραμέτρων που συνθέτουν το Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή για το προηγούμενο έτος και επικαιροποιημένο προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους.
 - xιι. Για τις λειτουργικές δαπάνες, ελεγχόμενες και μη, και για τις δαπάνες επενδύσεων, απολογιστικά στοιχεία σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 14 και τα Παραρτήματα Α και Β, καθώς και απολογιστικά στοιχεία για το μέγεθος και τον όγκο της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας Μεταφοράς και για παράγοντες που επηρεάζουν το κόστος τους (συντελεστές κόστους – cost drivers), όπως τα στοιχεία αυτά καθορίζονται με απόφαση ΡΑΑΕΥ κατόπιν διαβούλευσης με τον Διαχειριστή ή και Δημόσιας Διαβούλευσης.
 - xιιι. Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις του προηγούμενου έτους και απόσπασμα του Μητρώου Παγίων με τη συνολική αναπόσβεστη αξία των παγίων και των αποσβέσεων (σφραγιστικών και ετήσιων) που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.
3. Λαμβάνοντας υπόψη τα υποβληθέντα από το Διαχειριστή στοιχεία σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, καθώς και τα κριτήρια της ανταποδοτικότητας και του εύλογου των δαπανών, η ΡΑΑΕΥ καθορίζει το Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή για κάθε έτος της ΡΠ και το Απαιτούμενο Έσοδο του πρώτου έτους της ΡΠ, μέχρι την 31^η Οκτωβρίου του Έτους Υπολογισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 18, αντίστοιχα. Η απόφαση της ΡΑΑΕΥ για τον καθορισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου μίας ΡΠ του Διαχειριστή, σύμφωνα με την παράγραφο 1, εκδίδεται μετά από:
- i. Την εξέταση των υποβληθέντων στοιχείων και εισηγήσεων του Διαχειριστή Η ΡΑΑΕΥ δύναται να απευθυνθεί σε εμπειρογνώμονες για την παροχή ανεξάρτητης αξιολόγησης των κοστολογικών και άλλων στοιχείων που υποβάλλει ο Διαχειριστής.
 - ii. Τη δημοσίευση και δημόσια διαβούλευση επί της αρχικής εκτίμησης της ΡΑΑΕΥ για τα μεγέθη του Επιτρεπόμενου Εσόδου και τις βασικές παραμέτρους που το συνθέτουν.
4. Το Απαιτούμενο Έσοδο για κάθε ένα από τα επόμενα έτη της Ρυθμιστικής Περιόδου εγκρίνεται από τη ΡΑΑΕΥ μέχρι την 31^η Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους, βάσει των στοιχείων που υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 2.
5. Ο Διαχειριστής, στο πλαίσιο της ανάγκης για διαχωρισμό των δαπανών και των απασχολούμενων κεφαλαίων ανά δραστηριότητα, θα πρέπει στο υποβληθέν Επιχειρησιακό Σχέδιο για τον υπολογισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου να εφαρμόζει τους εγκεκριμένους κανόνες λογιστικού διαχωρισμού.
6. Στο τέλος της κάθε ΡΠ, η ΡΑΑΕΥ επανεξετάζει το σύνολο των παραμέτρων του Επιτρεπόμενου Εσόδου, επικαιροποιώντας και τις εκτιμήσεις των παραμέτρων εκείνων που δεν επανεξετάζονται κατά τη διάρκειά της.

Άρθρο 19

Έκτακτη Αναθεώρηση Επιτρεπόμενου Εσόδου Διαχειριστή

1. Έκτακτη αναθεώρηση του Επιτρεπόμενου Εσόδου δύναται να διενεργηθεί μετά από σχετικό αίτημα του Διαχειριστή ή με απόφαση ΡΑΑΕΥ, εφόσον συντρέχει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
- i. Περίπτωση στην οποία ο Διαχειριστής κατά τη διάρκεια της ΡΠ καλείται να ανταποκριθεί στην κάλυψη έκτακτων και σημαντικών δαπανών λειτουργίας και συντήρησης, οι οποίες δεν μπορούσε να είχαν προβλεφθεί κατά τη σύνταξη του Επιχειρησιακού Σχεδίου και των σχετικών προϋπολογιστικών μελετών για το

Επιτρεπόμενο Έσοδο των ετών της ΡΠ. Αντίστοιχα, ανάλογη περίπτωση είναι και αυτή της σημαντικής περικοπής λειτουργικών δαπανών εντός της ΡΠ, λόγω εξωγενών παραγόντων. Τέτοιες περιπτώσεις περιορίζονται γενικά σε μη ελεγχόμενες λειτουργικές δαπάνες που προκύπτουν από γεγονότα ανωτέρας βίας και αλλαγές στις υποχρεώσεις του Διαχειριστή που είναι νομικά δεσμευτικές.

- ii. Περίπτωση στην οποία έχουν μεταβληθεί σημαντικά τα οικονομικά, νομικά ή πραγματικά δεδομένα που είχαν ληφθεί υπόψη κατά την έγκριση του Επιτρεπόμενου Εσόδου.
2. Στην περίπτωση που η διαδικασία της έκτακτης αναθεώρησης ξεκινήσει μετά από αίτημα του Διαχειριστή, αυτός οφείλει να το υποβάλλει εγγράφως και να περιλάβει σε αυτό:
 - i. Αναλυτική τεκμηρίωση των λόγων που καθιστούν την αναθεώρηση αναγκαία (στοιχεία εξέλιξης των μεγεθών του Επιτρεπόμενου Εσόδου, καθώς και αποτύπωση της απόκλισης των μεγεθών αυτών από τις αρχικά εγκεκριμένες τιμές).
 - ii. Στοιχεία που αποδεικνύουν ή υποστηρίζουν ότι οι δαπάνες δεν δύναται να είχαν προβλεφθεί κατά τον καθορισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου και ότι, ελλείψει της αναθεώρησης, ο οικονομικός αντίκτυπος θα υπερέβαινε το δύο τοις εκατό (2%) του ετήσιου Επιτρεπόμενου Εσόδου.
 - iii. Αναλυτική εισήγηση με τις προτεινόμενες προς αναθεώρηση τιμές του Επιτρεπόμενου Εσόδου.
 - iv. Εκτίμηση των επιπτώσεων στην ομαλή λειτουργία του Διαχειριστή, στην περίπτωση που δεν γίνει δεκτό το αίτημα της έκτακτης αναθεώρησης.
 3. Το αίτημα του Διαχειριστή για την έκτακτη αναθεώρηση αξιολογείται από τη ΡΑΑΕΥ. Η τυπική πληρότητα του αιτήματος δεν αφαιρεί από τη ΡΑΑΕΥ τη δυνατότητα να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις που σχετίζονται με την ουσιαστική εξέταση του αιτήματος. Η ΡΑΑΕΥ αποφασίζει σε εύλογο χρονικό διάστημα και σίγουρα όχι πέραν των πέντε (5) μηνών από την ημερομηνία που το αίτημα του Διαχειριστή θεωρήθηκε τυπικά πλήρες. Απόρριψη του αιτήματος του Διαχειριστή αιτιολογείται πλήρως από τη ΡΑΑΕΥ. Η μη έκδοση απόφασης από τη ΡΑΑΕΥ δεν συνεπάγεται τη σιωπηρή αποδοχή του αιτήματος.

Άρθρο 22

Έκτακτη Αναθεώρηση Απαιτούμενου Εσόδου Διαχειριστή

1. Έκτακτη αναθεώρηση του Απαιτούμενου Εσόδου δύναται να διενεργηθεί μόνο στην περίπτωση που η απόφαση έγκρισης του Απαιτούμενου Εσόδου του ΕΣΜΗΕ προηγείται της απόφασης έγκρισης του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή της Γραμμής Διασύνδεσης (ΓΔ) του ΕΚΕ 2.6.2, για το μέρος του κόστους που αντιστοιχεί στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

Μεταβατικές διατάξεις

1. Για τη ΡΠ 2022-2025 το μεσοσταθμικό κόστος κεφαλαίου του Άρθρου 16 θα υπολογίζεται διακριτά ανά έτος, βάσει συντελεστή δανειακής επιβάρυνσης που ξεκινά από τον τρέχοντα συντελεστή και μεταβάλλεται προς ένα ιδεατό συντελεστή κατ' ελάχιστο 40% ως το 2025 και λαμβάνοντας υπόψη κυρίως το τρέχον σταθμισμένο κόστος των Δανειακών Κεφαλαίων του Διαχειριστή ως προς το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων.
2. Για τη ΡΠ 2022-2025 και για την εκτίμηση της συνδιακύμανσης της επίδοσης της μετοχής της μητρικής εταιρίας του Διαχειριστή, ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ, και της επίδοσης του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών στα πλαίσια υπολογισμού του συντελεστή συστηματικού κινδύνου βήτα (beta factor) του άρθρου 16 παρ. 10, λαμβάνονται υπόψη τα ιστορικά δεδομένα από την ημερομηνία που εισήχθη η εταιρία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.
3. Το άρθρο 17 δεν εφαρμόζεται στα Έργα Μείζονος Σημασίας τα οποία εγκρίνονται από τη ΡΑΑΕΥ μέχρι την εφαρμογή της παρούσας Μεθοδολογίας και για τα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11 της Απόφασης 340/2014 της ΡΑΑΕΥ.
4. Τα κίνητρα απόδοσης και η ενσωμάτωσή τους στο Απαιτούμενο Έσοδο σύμφωνα με την παράμετρο INC_i του άρθρου 18 θα τεθούν σε εφαρμογή από την επόμενη Ρυθμιστική Περίοδο 2026-2029 με βάση απολογιστικά στοιχεία του 2024. Τα κίνητρα δύναται να αφορούν στο σύνολο των δεικτών απόδοσης ή ένα υποσύνολο αυτών, οι οποίοι θα καθοριστούν σε εγχειρίδιο της ΡΑΑΕΥ, βάσει εισήγησης του Διαχειριστή .
5. Η υποχρέωση που προβλέπεται στην παρούσα μεθοδολογία για την υποβολή στοιχείων με βάση τους κανόνες λογιστικού διαχωρισμού (άρθρο 3 παρ. 4, άρθρο 6 παρ. 1, άρθρο 7 παρ. 1, άρθρο 9 παρ. 1 εδάφια i και ii, άρθρο 12 παρ. 6, και άρθρο 20 παρ.5) ισχύει από την έγκριση των κανόνων αυτών από τη ΡΑΑΕΥ. Στο μεταξύ τα απαιτούμενα στοιχεία υποβάλλονται με βάση τις ισχύουσες προβλέψεις της Απόφασης 340/2014 της ΡΑΑΕΥ.
6. Η παράμετρος RR_{GSII} για το έτος 2025 περιλαμβάνει το Απαιτούμενο Έσοδο της του Διαχειριστή της Γραμμής Διασύνδεσης (ΓΔ) του ΕΚΕ 2.6.2, για το μέρος του κόστους που αντιστοιχεί στην Ελλάδα για τα έτη 2024 και 2025.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Στο πλαίσιο αξιολόγησης του προϋπολογισμού λειτουργικών δαπανών του Διαχειριστή και με στόχο την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των δαπανών σε σχέση με

παράγοντες που επηρεάζουν το ύψος τους, οι λειτουργικές δαπάνες διακρίνονται, ανάλογα με την επιμέρους δραστηριότητα που αφορούν, στις εξής γενικές κατηγορίες:

- A) **Λειτουργία Συστήματος:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες που σχετίζονται με την εποπτεία, τον έλεγχο της λειτουργίας και την καθημερινή διαχείριση του Συστήματος, δραστηριότητες που περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης του Συστήματος, τη λειτουργία του κέντρου ελέγχου ενέργειας, τον προγραμματισμό και την εκτέλεση χειρισμών στο Σύστημα για την εκτέλεση εργασιών και αναδιατάξεων (ανάπτυξη, συντήρηση, ανταπόκριση σε σημαντικά περιστατικά), καθώς επίσης στη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων από τη λειτουργία, προς περαιτέρω αξιοποίηση με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση του Συστήματος.
- B) **Προγραμματισμένη συντήρηση Συστήματος:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες που σχετίζονται με τον προγραμματισμό και την εκτέλεση εργασιών συντήρησης επί στοιχείων του Συστήματος, εξαιρούμενης της συντήρησης που διενεργείται μετά την εμφάνιση βλάβης (κατασταλτική συντήρηση ή επισκευή βλαβών Συστήματος). Η προγραμματισμένη συντήρηση μπορεί να διακρίνεται σε:
1. **Προληπτική συντήρηση:** Συντήρηση η οποία διενεργείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ανεξάρτητα από την εμφάνιση ανωμαλιών ή φθοράς των στοιχείων, αποσκοπώντας στη διατήρηση της καλής κατάστασής τους, έτσι ώστε να περιορίζεται η συχνότητα εμφάνισης βλαβών, ο χρόνος μη διαθεσιμότητας και το κόστος επισκευής. Η προληπτική συντήρηση συνίσταται κυρίως σε επιθεώρηση στοιχείων του Συστήματος με στόχο τη διαπίστωση της κατάστασής τους και τον προγραμματισμό περαιτέρω αναγκαίας συντήρησης, καθώς και σε εκτέλεση εργασιών συντήρησης μικρής κλίμακας (ρουτίνας). Η συχνότητα και η έκταση της συντήρησης καθορίζονται συνήθως για διάφορες κατηγορίες στοιχείων του Συστήματος λαμβάνοντας υπόψη προτεινόμενα προγράμματα συντήρησης κατασκευαστών του εξοπλισμού, συνθήκες λειτουργίας και περιβάλλοντος καθώς και εμπειρικά.
 2. **Προβλεπτική συντήρηση:** Συντήρηση η οποία πραγματοποιείται με στόχο τη μείωση της πιθανότητας αστοχίας και βασίζεται σε εκτίμηση της κατάστασης των στοιχείων όπως αυτή προσδιορίζεται με την εφαρμογή κατάλληλων διαγνωστικών μεθόδων ή μοντέλων, λαμβάνοντας επίσης υπόψη λοιπούς σχετικούς παράγοντες όπως η ηλικία και οι προδιαγραφές του εξοπλισμού, οι συνθήκες λειτουργίας και περιβάλλοντος και ο ρυθμός εμφάνισης αστοχιών.
 3. **Εντοπισμένη συντήρηση:** Συντήρηση η οποία εκτελείται αφού προηγηθεί επιθεώρηση και περιορίζεται στα στοιχεία εκείνα που από την επιθεώρηση διαπιστώνεται ότι έχουν ανάγκη συντήρησης προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος αστοχίας. Διαφοροποιείται από την επισκευή βλαβών ως προς το ότι τα συντηρούμενα στοιχεία δεν έχουν αστοχήσει και δεν απαιτείται άμεση ενέργεια για την αποκατάσταση της λειτουργίας τους.
- Γ) **Αποκατάσταση Συστήματος:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες που σχετίζονται με την ανταπόκριση του Διαχειριστή σε συμβάντα στο Σύστημα, τα οποία έχουν επίπτωση στην τροφοδότηση χρηστών και γενικότερα στη λειτουργία και επιχειρησιακή ασφάλεια του Συστήματος, και τα οποία χρήζουν άμεσης ενέργειας για την αποκατάσταση της κανονικής λειτουργίας του Συστήματος. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται επίσης διακριτά κόστη υλικών και εξοπλισμού που εγκαθίσταται στο Σύστημα στο πλαίσιο αποκατάστασης εφόσον, βάσει της ισχύουσας πολιτικής κεφαλαιοποίησης, οι σχετικές δαπάνες εξοδοποιούνται.

- Δ) **Υποστηρικτικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Συστήματος:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες για την υποστήριξη της επιχειρησιακής λειτουργίας του Διαχειριστή αναφορικά με τη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Μεταφοράς. Οι εν λόγω δαπάνες σχετίζονται ποιοτικά και, σε ένα βαθμό, ποσοτικά με επιμέρους δραστηριότητες και εργασίες στο πλαίσιο της διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, ωστόσο δεν αφορούν στην καθημερινή λειτουργία και διαχείριση του Συστήματος. Αναφέρονται, ενδεικτικά, σχεδιασμός (προδιαγραφές & μελέτες) ανάπτυξης και εκμετάλλευσης του Συστήματος, προμήθεια και διαχείριση υλικών, μεταφορές, εκπαίδευση προσωπικού, ασφάλεια και υγιεινή στην εργασία, υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών.
- Ε) **Γενικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες και Διοίκηση:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται γενικές δαπάνες για την υποστήριξη της επιχειρησιακής λειτουργίας του Διαχειριστή, οι οποίες δεν συνδέονται άμεσα με τη Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Μεταφοράς ή επιμέρους εργασίες και κατά κανόνα δεν μεταβάλλονται σε συνάρτηση με τον όγκο αυτών. Αναφέρονται, ενδεικτικά, λειτουργία της διοίκησης, οικονομικές υπηρεσίες, νομική υποστήριξη, διοικητική υποστήριξη, υπηρεσίες στέγασης, διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού.
- ΣΤ) **Λοιπές Δαπάνες:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται λειτουργικές δαπάνες του Διαχειριστή που δεν αφορούν συγκεκριμένες δαπάνες σε κάποια από τις επιμέρους δραστηριότητες και δεν εντάσσονται σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

1. Στο πλαίσιο αξιολόγησης του προϋπολογισμού δαπανών επενδύσεων του Διαχειριστή και με στόχο την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των δαπανών σε σχέση με παραμέτρους που επηρεάζουν το ύψος τους, οι δαπάνες επενδύσεων διακρίνονται ανάλογα με την επιμέρους δραστηριότητα που αφορούν, στις εξής γενικές κατηγορίες:

A) Έργα Ενίσχυσης του Συστήματος: Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα έργα κατασκευής νέων δικτύων ή ενίσχυσης υφιστάμενων δικτύων, τα οποία προγραμματίζονται και υλοποιούνται από το Διαχειριστή ο οποίος έχει την ευθύνη για την άρτια ολοκλήρωσή τους σύμφωνα με τον βασικό σχεδιασμό ο οποίος περιλαμβάνεται στο ΔΠΑ, δεν συσχετίζονται με συγκεκριμένα αιτήματα σύνδεσης νέων χρηστών, αποσκοπούν σε αύξηση της ικανότητας εξυπηρέτησης φορτίου του δικτύου, δηλαδή οδηγούνται κατά βάση από τη χωρική και χρονική εξέλιξη της ζήτησης για υπηρεσίες μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και επιτρέπουν την αυξημένη διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας όπως αυτή καθορίζεται στο Εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα για το 2030 και στη μακροχρόνια στρατηγική για το 2050.

Τα έργα ενίσχυσης μπορούν να αφορούν αναγκαίες σε βάθος ενισχύσεις, όπως νέες Γραμμές Μεταφοράς (Γ.Μ.), αναβαθμίσεις Γ.Μ., νέα Κέντρα Υπερψηλής Τάσης (ΚΥΤ) και Υποσταθμοί (Υ/Σ), επεκτάσεις υφιστάμενων ΚΥΤ ή Υ/Σ, παραλλαγές Γ.Μ., καθώς και αντικαταστάσεις πεπαλαιωμένου εξοπλισμού, οι οποίες απαιτούνται για την ασφαλή διακίνηση της ισχύος η οποία προβλέπεται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Επιπλέον αφορούν έργα βελτίωσης της λειτουργίας του Συστήματος και διασυνδετικές γραμμές μεταφοράς με γειτονικές χώρες. Ειδικότερα, τα έργα ενίσχυσης αφορούν τη βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας τροφοδοσίας και την αύξηση της ικανότητας μεταφοράς και του ορίου ευστάθειας του Συστήματος καθώς και τεχνολογικές βελτιώσεις, την άρση των τεχνικών περιορισμών που τίθενται από τα όρια λειτουργίας των στοιχείων του Συστήματος, την ενίσχυση της ικανότητας μεταφοράς των υφιστάμενων διασυνδέσεων και την ανάπτυξη νέων διασυνδέσεων. Στην κατηγορία έργων ενίσχυσης περιλαμβάνονται επίσης έργα που υλοποιούνται με στόχο τη μείωση των τεχνικών απωλειών του συστήματος.

B) Έργα Επέκτασης του Συστήματος για τη σύνδεση Χρηστών: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα έργα τα οποία απαιτούνται για τη σύνδεση Χρηστών (Παραγωγών και Καταναλωτών) και Δικτύου με το Σύστημα, τα οποία μπορεί να υλοποιούνται είτε από τον εκάστοτε Παραγωγό ή Καταναλωτή, είτε από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ. Τα έργα αυτά αφορούν σε κατασκευή νέων υποδομών συστήματος μεταφοράς, η οποία απαιτείται λόγω σύνδεσης νέων Χρηστών με συμμετοχή τους στο κόστος των έργων επέκτασης του Συστήματος, όπως εξειδικεύεται στον Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος. Ειδικότερα, τα έργα επέκτασης που απαιτούνται για τη σύνδεση νέων Χρηστών στο ΕΣΜΗΕ περιλαμβάνουν το σύνολο των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, που απαιτούνται για τη σύνδεση από το όριο των εγκαταστάσεων του Χρήστη μέχρι το υφιστάμενο ΕΣΜΗΕ.

- Γ) Λοιπά έργα Συστήματος:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έργα που αφορούν στην ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών, όπως συστήματα συλλογής μετρήσεων (SCADA), τηλεπικοινωνιακού δικτύου κορμού (backbone), τηλεπικοινωνιακές ζεύξεις μεταξύ των Υ/Σ - ΚΥΤ και των Κέντρων Ελέγχου Ενέργειας (ΚΕΕ), ανάπτυξη και εγκατάσταση εργαλείων λογισμικού (software), σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ασφαλέστερης και της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Συστήματος και της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- Δ) Επενδύσεις Υποστήριξης της Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας Μεταφοράς:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται επενδύσεις του Διαχειριστή για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, οι οποίες αφορούν ενδεικτικά σε γήπεδα, κτιριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, οχήματα, μηχανήματα, συστήματα/εξοπλισμό και εφαρμογές πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, εξοπλισμό συνεργείων και εργαλεία, εξοπλισμό γραφείου, κ.ά. Οι επενδύσεις αυτές προϋπολογίζονται και παρακολουθούνται διακριτά.